

První dějství

First act

Zahajovací scéna (svatba – část 1.)

Main scene – wedding

HLAS: Věz, že se ženě říká slabé pohlaví.

The woman is called nekeva

Ve skutečnosti je jen plavidlem, které samo o sobě ničím není.

Like a vessel she has no meaning alone

Proto je ženě přirozené neustále toužit po tom být přijata, po pocitu, že je považována za dobrou a úspěšnou...

This is why by nature she always expects to receive and feel she is important and successful

Proto se celým srdcem drží pevného rozhodnutí ji chválit a děkovat jí tak, aby cítila, jak jsi vděčný.

Therefore take upon yourself wholeheartedly to flatter her to thank her in a way that makes her feel you are grateful to her.

Jsi okouzující, požehnán buď Hospodin...

You look good, God bless

Při pohledu na tebe jsem šťastný...

I'm happy to see you...

Těší mě tvá společnost...

I like your company...

V domě je čisto...

The house looks nice...

Jídlo je výtečné...

The food is delicious

Teprve tak může nabýt a budovat sebevědomí.

Only that will build her self-esteem....

Ženě je přirozené brát si věci k srdci a obávat se, aby se svému muži neznelíbila.

A woman, by nature, takes things to heart and always fears her husband might stop liking her.

Každopádně žena musí prát, žehlit, vařit, uklízet a ujistit se, že vše v domě je tak, jak má být. Když jsi hladový, jídlo je hned na stole...

And in any case the woman has to do the washing, ironing, cooking, peeling, cleaning, and make sure thousands of items are in order in the house, and that everything works, so that when you're hungry the food will be ready...

A jak je známo, Hospodin uvalil na Evu těžší a bolestivější kletbu než na jejího muže, protože selhala jako první a navíc muže svedla.

It is known that God cursed Eve with a harsher more painful curse than her husband because she failed first and then tempted her husband.

Budeš-li se snažit tu Boží kletbu zmírnit, Bůh usnadní život i tobě.

And when you learn to sweeten that divine curse, the Blessed Lord will sweeten your life.

A nemysli si, že je to obtížný úkol.

And don't think this mission is hard.

Ženské srdce se dá koupit za pár drobných.

A woman's heart can be bought for pennies..."

1. Před seminářem Outside the Seminary

NAOMI: Je tu pěkně, vid' Co říkáš?

It's beautiful here... Don't you think so?

HESS: Že je to poprvé od maminy smrti, co tě vidím se usmívat.

I think... it's the first time I've seen you smiling since your mother passed away

NAOMI: Tati... Děkuju. Já vím, že to pro tebe není jednoduché.

Dad... thanks. I know this isn't easy for you.

HESS: Přiznám se, že jsem až do poslední chvíle doufal, že si to rozmyslíš.

I admit, until this minute, I still hoped you might change your mind.

NAOMI: Já?

Me?

HESS: Jistě...dobře tě znám

Well... I know you -

NAOMI: Nerozmyslím si to. Chci tady studovat. Slíbils to.

I won't change my mind. I want to study here. You promised

HESS: A já své slovo dodržím.

Don't worry I'll keep my word.

NAOMI: S Michaelem jsi o odložení svatby mluvil, že?

And... you've spoken to Michael about delaying the wedding, right?

HESS: Ještě ne. Promluví s ním, ale nejdřív mám „shylu“.

Not yet. I'll speak to him –but first – I have a “shyla”

NAOMI: Jakou otázku?

What question?

HESS: Jestli o něm, Hospodine chraň, náhodou nepochybuješ. Není to náhodou důvod, proč chceš odložit svatbu?

Do you, God forbid, have doubts regarding him? Is that maybe the reason you wanted to delay the wedding?

NAOMI: Ne! Proboha ne!... Michael je ten nejvhodnější ženich, jakého bych si mohla přát. Já chci prostě jen mít příležitost studovat Talmud - jako on, jako ty. Proč je tak těžké to pochopit?!

No! God forbid! Michael is the most... appropriate shiduch I could ask for. I just want a chance to study Talmud- like him, like you? 24 hours a day. Why is that so difficult to understand?

HESS: Pamatuješ, jak sis jako malá myslela, že až vyrosteš, budeš mít taky takový plnovous? Chodila jsi po domě a důležitě sis hladila bradu...

When you were little, you thought you'd have a beard like mine when you grew up... You'd walk around the house, stroking your chin, so seriously.

NAOMI: To jsem byla malá! Tati, prosím, důvěřuj mi.

I was a kid! Dad, please trust me.

HESS: Já ti věřím. Ale je to poprvé, co se cítím takhle...moje dceruška opouští domov.

I do. It's just the first time I feel like ... I don't know where my little girl's going .

NAOMI: Tati přestaň! V létě se vrátím domů a vdám se. Za Michaela. Nemusíš...

Stop it, Daddy! I'm going to a girl's yeshiva and this summer I'm coming back home and getting married. To Michael....Why don't -?

DVORI: Shalom, rabíne Hessi. Ty budeš určitě Naomi. Vítejte.

Shalom, Rabbi Hess.You must be Naomi. Welcome.

NAOMI: Vy jste rabanit Dvori?

You're the Rabbanit Dvori?

HESS: Jsem vám moc vděčný, že jste Naomi přijali tak rychle a navíc uprostřed školního roku.

I'm very grateful you agreed to accept Naomi on such short notice, and in the middle of the year, at that!

DVORI: Jen díky tomu, z jaké je rodiny. Ale budeš toho muset hodně dohnat.

She has quite the legacy... But you still have a lot of catching up to do.

HESS: Naomi nebude muset nic dohánět. Nemám vůbec pochyby o tom, že se vyrovná vaší nejlepší studentce.

Naomi won't need to catch up. She's at least as bright as your brightest student.

NAOMI: Tati!

Dad!

DVORI: Nebuďte si tak jistý...máme tu několik velice nadaných studentek...

Don't be so sure! There are some very talented girls here.

NAOMI: Takže já se hned pustím do učení.

I'll start catching up.

(Naomi poodejde, otevře Talmud a začne si číst. V tu chvíli přestává hrát klezmer)

(NAOMI steps aside, sits on a tree stump, opens the Talmud in her hand and begins studying. The Klezmer musician stops playing at the exact same moment.)

- DVORI: Kde studovala Talmud? V dívčí škole to asi nebylo?
Where did she study Talmud? Not at the girls' school?
- HESS: Učil jsem ji sám.
I taught her.
- DVORI: Ortodoxní rabín a k tomu ředitel ješivy učí svou dceru Talmud?
An Ultra-Orthodox Scholar – head of a Yeshiva! –teaches his daughter Talmud?
- HESS: A prvorozená dcera rabína Herškovice, ať odpočívá v pokoji, opustí Bnej Brak a založí ješivu pro dívky v Safedu?[TSFATU]
And the daughter of great Rabbi HersHKovitz, may his memory be blessed, leaves the closed community of Bnei Barak to establish a seminary for girls in Tzfat?
- DVORI: Vidím, že jste udělal domácí úkoly.
I see you've done your homework.
- HESS: Váš otec byl mým učitelem a rabínem.
Your father was my Rabbi and my mentor.
- DVORI: Tak to jste asi byl na jeho pohřbu.
Then you were probably at my father's funeral.
- HESS: Nepřidal jsem se k těm, kdo vám vyhrožovali, když jste mu nad hrobem chtěla odříkat kadiš sirotků, jestli se ptáte na tohle.
I wasn't amongst those that threatened you when you asked to recite orphans' Kaddish
- DVORI: Vyhrožovali? Strávila jsem dva dny v nemocnici. Výhrůžky žebra nelámou.
Threatened? I spent two days in hospital- threats don't break ribs!
- HESS: Přesto vás zlomená žebra od odříkání kadiš nezastavila...
Well the broken ribs didn't keep you from reciting the Kaddish in the end
- DVORI: Ne! Proč by měl modlitbu sirotků místo mě odříkat nějaký muž, ať už sebechytřejší, jen proto, že jsem žena? Nemusíte odpovídat...
No! Why should a man, learned as he may be, recite the orphan's prayer instead of his own daughter, just because I'm a woman?! Don't answer.
- HESS: Rozumím vám - sám nemám syny.
I understand you. I have no sons, either.
- DVORI: Naomi je prvorozená?
Naomi's your eldest ?
- HESS: A jediná.
My only.
- DVORI: Tak proto jste ji učil Talmud

That's why you taught her Talmud.

HESS: Ne, ne. Řekla si o to sama. Představte si – pětiletá zvedala Talmud, málem dvakrát větší, než ona a říkala – Tohle! Uč mě tohle! Snažil jsem se jí vysvětlit, že se nejdřív musí naučit číst...tak jsme zjistili, že číst se už naučila sama

No no. It was her idea. Imagine – a five year-old lifting a Talmud almost as big as herself and saying, “This! teach me this!” I tried to tell her that she needs to learn to read first – that’s how we discovered she’d already taught herself to read!

DVORI: Není to jednoduché, vidíte?

Not easy, huh?

HESS: Co?

What?

DVORI: Vychovávat takovou dceru ve společnosti, ve které se pořád věří, že vzdělání je pro dívky zbytečnost.

Raising a daughter like Naomi, in a community that still believes brains are lost on women.

HESS: Zdědila jste otcovu přímočarost.

You inherited your father’s wit.

DVORI: Zrovna tohle říkávala matka. Jak jste si vybrali právě můj seminář?

Actually that’s one my mother’s statement...So what made you choose my seminary?

HESS: Naomi si ho vybrala. Kdyby bylo na mně, Naomi by do midraše vůbec nešla.

Naomi chose it. If it was up to me she wouldn’t have gone to any seminary

DVORI: Tak proč jste ji sem přivedl?

Then why did you bring her?

HESS: Vzdal jsem to. Od matčiny smrti stěží promluvila, stěží něco snědla. Radil jsem se s lékaři, ale o prášcích nechtěla ani slyšet. Tak jsem se zeptal přímo jí, co by jí pomohlo? Odpověď byla vždy stejná: „Studovat Talmud v ženském semináři“.

I gave in. Since her mother passed away, she barely speaks, barely eats... I was so worried. We went to the doctor but she won’t hear about pills. I asked her what would help her –always the same answer: to study Talmud at a women’s seminar.

DVORI: Náboženské studium přináší velkou útěchu. A náš studijní plán je vynikající.

There’s a lot of comfort in studying... and our curriculum is really challenging.

HESS: O studium nemám strach. Chci, abyste Naomi pomohla překonat její uzavřenost. A naučila ji, jak být muži ženou. „Moudrost ženy buduje domov“

The curriculum isn’t important... I want you to help Naomi open her heart, teach her to be a wife. “A wife’s wisdom builds her home”

DVORI: Rabi Hessi, pokud jste sem svou výjimečnou dceru přivedl, abych jí dohodla šiduch, pak byste se měl obrátit na dohazovačky...

Rabbi Hess... you've brought your brilliant daughter to me to find her a Shidduch-!?

HESS: Bože chraň, to ne! Ženicha už máme. Ale Naomi je trochu zmatená. Chtěla studovat, bude studovat. Jen prosím dohlédněte, aby nesešla z cesty. V létě se musí vrátit domů a vdát se.

God forbid! There is a groom, thank God! But Naomi is still a bit confused. She requested to study- ok. But see to it that she doesn't lose track. In the summer, Naomi must come back home and get married.

DVORI: Tak to tu dělá většina dívek.

That's what most girls do here.

HESS: Naomi není...

Naomi's not-

DVORI: Co?

What?

HESS: Je to jediné, co mám.

She's all I have.

DVORI: Nemějte obavy. Já se o ní dobře postarám.

I'll take good care of her – don't worry

HESS: Velice vám děkuji.

Thank you very much

DVORI: Rabíne Hessi...mám na vás s dovolením také prosbu...

Rabbi Hess- I also have a small request, if I may-

HESS: Ale prosím...

Go ahead

DVORI: Naše midraša by vzhledem k dlouholetému působení už měla mít nárok na podporu od Náboženské rady, ale v praxi existuje hlavně díky příspěvkům ze zahraničí, což mě nutí přijímat i méně vhodné dívky. Ale kdyby promluvil někdo vašeho postavení s radou...

This seminar is legally eligible to receive financial support from the religious council - but in practice it exists thanks to donations from abroad - which force me to accept less suitable girls here. But if a Rabbi of your stature spoke to the council...

HESS: Promluvím s příslušnými lidmi.

I know who to speak to...

DVORI: Děkuji vám. Chcete si prohlédnout naši studovnu?

Thank-you ! Would you like to see our study-room?

HESS: Až jindy. Musím se vrátit do Jeruzaléma.

Another time. I must get back to Jerusalem.

DVORI: Sheino! Máme tu novou studentku.

SHEINE! We have a new student.

SHEINA: Fakt? Odkdy?

Wow, really? Since when?!

DVORI: Odted'. Pomož jí s věcmi do pokoje. Naomi? Pojd', našla jsem ti nosiče.

This very minute. Help her take her things to her room. Naomi? Come, I've found you an escort.

SHEINA: Do kterého pokoje?

Which room is she in?

DVORI: U vás je volná postel, ne?

There's a spare bed in your room, isn't there?

SHEINA: Jo, ale není na ní matrace! Můžu nějakou donést. Mám ji donést? Já ji donesu.

Yes. But it doesn't have a mattress! I could bring her one. Should I bring her one? I'll bring her one.

DVORI: Skvělé. A Sheino, jestli uvidíš Michelle, vyříd' jí, že na ni ještě stále čekám.

Great. And SHEINE – if you see Michelle, tell her I'm still waiting for her.

SHEINA: Kde?

Where?

DVORI: Ona mě najde.

She'll find me

Dvori odchází

Dvori exits

SHEINA: Tak fajn. Pojd'. To je taky tvoje?

Okay. Is this yours, too?

NAOMI: Ano. Můžeme se nejdřív stavit ve studovně?

Yes. Can we stop at the study-room first?

SHEINA: Co? To jako se všema těma krámama? Ale co, jdem – trocha tělocviku neuškodí. Jó, a večer bysme ti třeba mohly ukázat Safed. V noci je to úplná nádhera...

What, with all this...okay, fine, I could do with some exercise. Hey! Maybe we can give you a tour of Tzfat tonight? The city's stunning at night...

NAOMI: Já Safed znám. Jako malou mě sem máma často brala – kvůli astmatu, ať odpočívá v pokoji.

I know Zefat well. My mom used to bring me. Because of my Asthma. May her soul rest in peace.

SHEINA: Astma ať odpočívá v pokoji?

Your Asthma's soul rest in peace?

NAOMI: Cože? Ne. Moje máma.

What?!...No. My mother.

SHEINA: Co? Promiň, promiň. Ty nemáš mámu? Jak to? To je strašný... Jsem fakt blbá. Ale není to novinka?

What?! Oh! Whoa! Sorry-sorry! What, you don't have a mom? How? ...I mean, that's awful – You can have mine ! Sorry- just kidding ...It's not recent is it?

NAOMI: Tři měsíce.

Three months ago.

SHEINA: Takže je to novinka...tak nic, teda né nic, jasně že něco... Sklapni Chano!

Oh it is recent... doesn't matter- I mean ...of course it matters, but... Oh, shut up SHEINE..

2. Pokoj dívek- o hodinu později

Girls room – an hour later

(Miri sedí na jedné z postelí, má sluchátka na uších a něco píše do sešitu. Vstupuje Michelle)

(MIRI sits on one of the beds, listening to headphones and writing in a notebook. MICHELLE enters)

MICHELLE: Je te prie, papa. Ale papa, to není pravda, co ti to rabanit vykládala...ce n'est pas vrai... ale vím to, vždyť jdu právě od ní, chápu naprosto přesně, co se jí honí hlavou. Věř mi, papa. Vždyť jsem akorát pozvala muzikanta. Co?! No ano, je to muž, ale já ho pozvala, aby zahrál, ne na rande. No samozřejmě, že si o mě hned myslíš tohle!

Je te pris Papa ... But Papa -What The Rabbanit said isn't true !... I do know because I've just left her room and I understood exactly what she thinks ...Believe me Papa I only invited the musician to... what ? Yes, a man "homme" but he came to play music not to play with me! ...what? Fine, of course that's exactly what you would think...!

(zavěsí a zapálí si cigaretu a sedne si na parapet)

(Hangs up, lights a cigarette and sits on the windowsill to smoke)

MIRI: Mish! Proč v pokoji? Michelle! Na pokoji se nesmí kouřit!

Mish? Why in our room? Michelle...they asked us not to smoke in the rooms.

MICHELLE: Fakt? A co mi udělaj? Vyhoděj mě?

Oh, really? And what are they going to do to me? Kick me out?

MIRI: Bože chraň!

God forbid!

MICHELLE: Už se stalo.

They already did.

MIRI: Cože? To není možný! Děláš si legraci? Neděláš si legraci...Co se stalo? Michelle?

What? No way! You're kidding...you're not kidding. What happened? Michelle...

MICHELLE: Rabanit mě prostě... prostě mě vyrazila.

The Rabbanit just... she's just throwing me out.

MIRI: Proč?

Why?!

MICHELLE: Nevím. Řekla, že to s tím muzikantem byla poslední kapka.

I don't know. She said the thing with the musician was the last straw.

MIRI: Ty sis začala s nějakým muzikantem??

You had a thing with the musician??

MICHELLE: Co? Proč si o mně všichni hned myslí tohle? Vždyť jsem ho sem vzala jen, aby byla sranda.

What?! Why is that the first thing people think about me?! I just invited him to play for us.

MIRI: Díky Bohu.

Oh, Thank God !

MICHELLE: Díky Bohu za co? Vždyť ti říkám, že mě Dvori vyrazila!

Thank God for what? I'm telling you Dvori's kicking me out!

MIRI: Možná je to kvůli tomu, žes ho pozvala místo hodiny Talmudu, co jsi měla připravit.

Maybe it's because it was instead of the Talmud lesson you were supposed to prepare.

MICHELLE: Možná je to proto, že mě nesnáší. Co ode mě chce? Dodneška jsme spolu vycházely. Můj foťák jí dotoval seminář, ona mě nechala na pokoji a neprudila s Talmudem.

Maybe it's because she hates me! What does she want? Until today, we had a great status quo. My father donated to her seminary, and she didn't bother me too much with Talmud.

MIRI: Doufám, že mě taky nevyhodí. Já jsem ten Talmud taky ještě neudělala.

I hope she doesn't kick me out, too. I haven't either given my Talmud lesson yet.

(domluví a típnou cigarety, v tu chvíli vchází Sheina s matrací a žvaní)

(They stop and extinguish the cigarette when SHEINE, dragging a mattress, and NAOMI enter. SHEINE is blabbing)

SHEINA: A rabínka je taky skvělá dohazovačka, kdybys to nevěděla. Takže jestli hledáš...

And the Rabbanit is also a matchmaker, in case you didn't know. So if you're looking...

NAOMI: Nehledám.

I'm not.

SHEINA: Nikdy neříkej nikdy. Ta dá! Tohle je náš pidi pokojík. To je Miri – je to světica, s knoflíkama zapnutýma až ke krku. Ale má za sebou roky prostopášnosti a zvrhlostí.

Don't be so sure. Tada! This is our little home. This is pious Miri, with the choking buttons closed – she's making up for years of licentiousness and promiscuity.

MIRI: Sheino!

SHEINE!

SHEINA: A tohle je Michelle. Která nekouří v našem pokoji, že jo, Mish?

And this is Michelle. Who doesn't smoke in our room, right Michelle?

NAOMI: Jak nekouří? To tady kouříš jako cigarety?

Smokes? What, cigarettes?

MICHELLE: Ne, udím tady lososa. (*zahazuje ostentativně cigaretu*)

No... salmon.

SHEINA: No a jsem Sheina! Můžeš mi říkat kecka Sheina. Ne že bych byla tak užvaněná, jen někdy mluvím, když bych měla mlčet... pozor!

Oh! And I'm SHEINE! You can call me SHEINE-pain-in-the... – I'm not really but I know I go on sometimes when I should shut up.... Aah!

(*Michelle vrazí do Naomina kufru a spadne*)

MICHELLE jumps from the windowsill, trips on the suitcase and falls.

NAOMI: Opatrně! Mám tam svoje svaté knihy.

Careful! I have holy books in there...

MICHELLE: A já jsem svatá celá. Merde! (*Postaví se rozčileně*)

Ahhh...! And I have a neck ! Merde!

NAOMI: Tak pak bys na sebe měla dávat pozor. „Střez svou duši“

Well then you should be careful or yourself too “Guard your soul”

MICHELLE: Kdo to sakra je?

Who is she?

NAOMI: Jmenuju se Naomi.

I'm Naomi.

SHEINA: Já jsem ale jelito! Jasně, to je Naomi... Naomi... Jak dál?

Whoa! I'm such a dork. This is Naomi...Naomi...what?

NAOMI: Hessová. (*Vyndává knihy a líbá je*)

Hess.

SHEINA: Je to Naomi Hessová z....?

Naomi Hess, from...?

NAOMI: Jeruzalém.

Jerusalem.

SHEINA: Přesně. Jde k nám!

That's right! And she's joining our room!

MICHELLE: Cože?

What?!?

MIRI: Jako na šábés?

For Shabbat?

SHEINA: Ne... zapsala se do midraše. Počkej, tys říkala „Naomi Hessová“? Ty jsi příbuzná rabiho Hesse, co vede ješivu v Jeruzalémě?

No...she’s joining the Midrasha/Seminary [To Naomi]. Wait, did you say Naomi Hess? Are you related to Rabbi Hess, head of the old Yeshiva in Jerusalem?

NAOMI: To je můj otec.

He’s my father.

MICHELLE: Ah voila!!! Teď už všechno začíná bejt jasný. Chápeš?

Ah voila!! Now I get it... you see?

NAOMI: Jestli chápe co?

See what?

SHEINA: Že ty jsi ta geniální dcera rabiho Hesse, zasnoubená s–

You’re Rabbi Hess’ genius daughter, the one engaged to –

MIRI: Co s tím mají co dělat zasnuby?

What’s engaged got to do anything?

SHEINA: Poslouchejte – její snoubenec – Michael Nojgeršl – je z naší čtvrti v Petach Tikva! Je neuvěřitelně chytřej. Když oznámili, že se zasnoubil – všechny svobodné holky u nás se zhroutily! Vážně se zhroutily, víte? Nechci, aby ses kvůli tomu cejtla blbě, ale ty máš sakra štěstí. Mazl tov. Snad se taky brzo dočkám. Dočkáme... jestli má svobodné kamarády, tak nezapomeň, že máš tři nejlepší kamarádky! Že jo?

Listen- her fiancé, Michael Noygershel- he’s from my neighborhood in PetachTikva! He’s a genius a prodigy! When the single girls heard about your engagement, we were in tears –literally ruined... I’m not trying to make you feel bad just – God you’re lucky! Mazal Tov. Soon by me. By us...I mean, if he has any single friends don’t forget your three best friends here! Right?

(Miri s Michelle nereagují. Nálada v pokoji je napjatá.)

They don’t react. The room is tense

Co je s váma?

Whoa! What’s up with you ?

MIRI: Rabanit dneska vyhodila Michelle.

The Rabbanit expelled Michelle today.

SHEINA: Cože?! Neeee...! To jako kvůli tomu muzikantovi?

What?! NOOOO...! What, because of the musician?

MICHELLE: Dejte už pokoj s tím muzikantem! Copak nechápete, že je to jen výmluva! Že prostě jenom potřebovala místo pro dcerunku s protekcí?

Enough with the musician! Don’t you realize he was just the excuse! The Rabbanit just needs my place for a privileged student with a legacy

NAOMI: Se mnou to nemá nic společného!

This has nothing to do with me...!

MICHELLE: Fakt ne? Celej rok nám Dvori říká, že jsme jako rodina, že nikoho dalšího už přijmout nemůže...Je to tak?

Oh, no? All year, the Rabbanit's been telling us we're family. There's a waiting list, but no one can possibly be admitted...because all the slots are full...right?

MIRI A SHEINA: Ano...

Yes...

MICHELLE: Tak jak to, že jsi sem najednou přišla, když není místo? To jsou jednoduchý počty: jedna dovnitř a druhá ven.

So how has she suddenly gotten in if there is no room? Mathematique ! One gets in, one goes out!

NAOMI: Otec by mě sem nikdy nezapsal na úkor jiné studentky.

My father would never let me come here at someone else's expense.

MICHELLE: Tvýho otce neznám, ale Dvori to je politička par excellence. Když ji ctihodný rabín požádá, aby tu studovala jeho dcera – je to pro seminář dobrá reklama – tak se způsob najde.

I don't know your father but Dvori is a politician "par excellence". If a prestigious Rabbi wants his daughter to study here, and it's good for the Seminary's PR... she'll find a way.

MIRI: Nech toho! Rabanit taková není.

Stop it ! The Rabbanit isn't like that.

SHEINA: Jo. Třeba to je jen nedorozumění.

Yeah. Maybe you misunderstood.

MICHELLE: Nejsem padlá na hlavu! Už mluvila s rodiči, ať mi zařídí letenku zpátky do Francie!

So now I don't understand ? She called my parents and told them to get me a ticket back to France!

MIRI: Cože? A co tvoje dohoda s tátou?

What? What about the agreement with your Dad?

MICHELLE: S tou je konec. Prachy na uměleckou školu, který dali stranou, teď půjdou na svatbu a věno. Matka se už ohání seznamem všech francouzskėjch bohatejch mimoňů, co mi chtěj dohodit.

Kaput. The money they put aside for art school will be used for my dowry and marriage instead. My mother's already waving her list of all the rich French nerds they can sell me off to.

SHEINA: Bohatý Frantíci na ženění. Wow... Pošlete je za mnou...

Rich French nerds....wow... send them to me...

MICHELLE: To není legrace, Sheino.

It's not funny, SHEINE.

SHEINA: Já si nedělám legraci!

I'm not joking !

Ticho. Michelle vztekle balí svůj kufr. Naomi vyjde z pokoje.

Silence. Michelle throws her things angrily into her suitcase. Naomi stands up and exits.

SHEINA: Se mi zdá, že se jí to fakt dotklo

Whoa – I think she was really insulted.

MICHELLE: To dá.

She'll get over it.

3. Bejt midraš – židovská studovna

Bejt midraš – a study hall

V knihovně se svítí. Rabanit sedí a studuje s Avigail, jiná dívka se učí sama na kraji místnosti. Naomi vejde dovnitř, najde si rabínku a přistoupí k ní.

A light is on in the library. The Rabbanitis sitting and studying with Abigail, a student. Another student is studying alone. Naomi enters, finds the Rabbanit and approaches her.

NAOMI: Rabínko, potřebuju s vámi mluvit.

Rabbanit – I need to speak to you

DVORI: *(Naznačí jí, aby počkala)* Tak co na tohle říká Talmud?

***(motions to her to wait)*...so what's the Talmudic argument here ?**

AVIGAIL: Jde o to, jestli pomlouvat je hrdelní zločin nebo není?

Eh... Whether slander is considered a life threatening crime or not..?

DVORI: Správně. Teď ještě najdi další prameny, které ti pomohou to rozvinout

Correct! ... Now look for more sources to develop your discussion in the lesson

AVIGAIL: Děkuji.

Thank you !

(Avigail jde ke knihovně, Naomi přistoupí ke Dvori)

(Abigail goes to the books and Naomi comes up to Dvori.)

DVORI: Je nějaký problém s pokojem?

Okay. Is there a problem with your room?

NAOMI: Ne, ale ... nevěděla jsem, že abyste mě mohla přijmout , musíte odtud vyhodit jinou studentku.

No, but...I didn't know that you had to kick someone out to make room for me here.

DVORI: Tak to není. To s tebou nemá vůbec nic společného.

That's not true...it has nothing to do with you.

NAOMI: Z toho, co jsem pochopila – má.

That's not true...it has nothing to do with you.

DVORI: Ne. Michelle sem od začátku nezapadala. Od prvního dne neplnila svoje povinnosti a dnes se stala věc, kterou jsem už nemohla pominout.

No. Michelle never fit in here. She hasn't fulfilled any of her obligations from day one, and today something happened that I can't turn a blind eye to.

NAOMI: V den, kdy přijedu? To mě staví do velmi nepříjemné situace.

On the exact same day I arrived? It puts me in a very awkward position

DVORI: Jakmile odjede, všechno se uklidní.

It'll blow over as soon as she leaves, and we'll all be better off.

NAOMI: Já nemůžu... to udělá z veškerého mého studia Tóry „Micvu, která pochází z hříchu“...

I can't... it'll make all my Torah studying “a mitzvah that comes by transgression”

DVORI: Proč? Přece jsem ti vysvětlila, že to není kvůli tobě.

Why? I told you, this has nothing to do with you.

NAOMI: Můj otec ví, že jste vyhodila studentku, abyste mohla přijmout mě?

That's not true, you just said it does! Did you tell my father that you had to let a student go to make space for me?

DVORI: Není nutné obtěžovat tvého otce s každou –

Your father doesn't need to be involved in all –

NAOMI: Musím se s ním poradit jakožto s rabínem. Potřebuju vědět, co o takových situacích říká Halacha.

I need to consult him as a Rabbi. I need to know what the Halacha Jewish law says about this.

(Ve dveřích se objeví Janki)

Yanki Meizlish enters

JANKI: Nevíte někdo, kde bych našel Michelle?

Does anyone know where I can find Michelle?

DVORI: Mejzliš, že?

Meizlish,, right?

JANKI: Jo, Janki. Janki Mejzliš – jsem muzikant.

Yep. Yanki. Yanki Meizlish. The Kleyzmer musician

DVORI: To vidím. S Michelle se nemůžeš vidět.

I gathered that much. You can't see Michelle.

JANKI: Aha, ale řekla mi, že se sejdeme tady...

Oh, but she said she'd meet me here.

DVORI: Tady?

Did she?!

JANKI: Ano, kvůli platbě.

Yeh, about the payment.

DVORI: Já už se postarám, aby zaplatila.

I'll make sure she pays...

- JANKI: V pohodě... Doufám, že se vám to ráno líbilo –akorát nepochopil jsem, proč jste mě v polovině přerušili.
- Righteo... I hope you enjoyed my music this morning... I don't know why I was stopped halfway through...**
- DVORI: Přerušila jsem tě, protože tahle zábavička se udála bez mého svolení. Místo hodiny Talmudu. A to pominu skutečnost, že jste muž.
- I stopped you because the whole event was organized without my knowledge, during study hours, not to mention the fact that you're a man.**
- JANKI: Á... děkuju mockrát.
- Oh... Thank-you!**
- DVORI: Jak na tebe přišla?
- How did she contact you?**
- JANKI: Viděla mě ve čtvrtek večer hrát na náměstí
- She saw my klezmer show at Hamaginim square last Thursday evening**
- DVORI: *(směrem k Naomi)* Když měla být na mé přednášce...
- (to Naomi) When she should've been at my lesson...**
- JANKI: Zeptala se, jestli jsem volný, a...nemyslím volný jako volný, ale jestli mám volno na to, abych zahrál.
- And she asked if I was free and... not free 'free' but free, like available for-**
- DVORI: Ano. A?
- Carry on-**
- JANKI: A byl jsem volný. A pořád jsem... *(Podívá se na Avigail, oba se smějí.)*
- And I was free. I still am...(looks at Abigail, and she laughs)**
- DVORI: Avigail!
- Avigail!**
- AVIGAIL: Pardon.
- Sorry.**
- DVORI: Takže jste se potkali na náměstí a ona se s tebou domluvila, že se sejdete i tady, po tvém koncertě?
- So you met at the square and she asked you to meet her here too, after the show?**
- JANKI: Ano. Ne! Nikdy předtím jsme se neviděli! Zavolala mi, protože mám telefonní číslo napsané na autě.
- Yes. No! We never met. She called me – my phone number's written on my car**
- DVORI: Právě jsi řekl, že tam byla.
- You just said she was there.**

JANKI: Ano, ale já ji neviděl.
Yeh, but I didn't see her.

DVORI: Tady se po nikom, prosím, nesháněj. Peníze dám tvé matce, v mikve.
Don't come looking for anyone here please. I'll give the money to your mother at the mikveh.

JANKI: V pohodě. (*zarazí se*) Doufám, že jsem jí to tu nezavařil, nebo tak něco.
Righteo. (turns to go, then turns back) I hope I didn't get her into trouble or anything

DVORI: Ona si umí zavařit i bez tebe.
She was in trouble long before you arrived.

JANKI: Nebud'te na ní tak přísná. Dokonce i v době potopy se Pán světa nad lidmi smiloval. „Slitoval se Hospodin, neboť stvořil člověka“. To jsem četl při své bar micvě.
Don't be too hard on her. Even in the wicked generation of the flood God found comfort in human being.
“And God was comforted for He created man” My Bar-Mitzva reading

DVORI: Tady nejde o slitování.
It doesn't mean comfort at all.

JANKI: Nejde?
It doesn't?

DVORI: Ne. Avigail, mohla bys to osvětlit panu Mejzlišovi?
No. Abigail –would you like to enlighten Mr. Meizlish ?

AVIGAIL: Tedy...No... mluví se tu... ehm
Well... em ... it means.. eh...

NAOMI: Mluví se tu o litování, ne slitování.
It means “regret” not comfort

AVIGAIL: Správně – litování. Jako...
Yes, regret. It -

NAOMI: Jako v První Samuelově knize, v kapitole 15, verš 11, když Hospodin říká:
.....(hebrejščina)
) To neznamená, že se Bůh slitoval, když učinil Saula králem, ale že lituje, že učinil Saula králem.“ I v Genesis se říká, že ve věku potopy Bůh lituje, že člověka vůbec stvořil! Neboť (hebrejsky) „každá touha lidského srdce je od mládí zlá“. Proto Bůh seslal potopu a zničil svět.
Like in Samuel 15:11 when God says "ניחמתי כי המלכתי את שאול למלך" it doesn't mean God was comforted that he anointed Saul to be king, but that He regrets having anointed Saul. In Genesis too, commentaries say that in the generation of the flood God regretted creating man because "ויצר לב האדם רע מנועריו" –man's

desires are evil from his youth “ . That’s why God made the flood and destroyed the world

(všichni jsou ohromeni znalostmi Naomi)

All are astounded by Naomi’s knowledge.

JANKI: Aha...jo...jasně..., chtěl jsem to vyžehlit a akorát jsem přilil olej do ohně. Nejvyšší čas zmizet...

Ahhh.. yeh.... Of course ,, I came to bless and ended up cursing- time to go.

DVORI: Pozdravuj matku. Doufám, že teď chápeš, jaká Michelle je. Věř mi, ona nemá zájem studovat.

Regards to your mother. Now you see what kind of girl Michelle is? Believe me she doesn’t want to study.

NAOMI: Otec říká, že každý člověk v sobě má vrozenou potřebu studovat – jen je k tomu nutné najít ten správný klíč.

My father says that every person’s basic desire is to learn. But with each individual one needs to find the right key.

DVORI: Aha, takže ty si myslíš, že jsem nenašla „ten správný klíč“ k Michelle?

Ah! So you think I haven’t found Michelle’s key ?

NAOMI: Ne, tak jsem to nemyslela...

No! I didn’t mean...

DVORI: Nikdo nebude šťastnější než já, když mě přesvědčíš, že se pletu.

There would be no one happier than me if you proved me wrong.

NAOMI: Co? Jak ?

What? How?

DVORI: Buď její CHEVRUTA - uč se s Michelle ve dvojici – a já jí dám poslední šanci dokázat, že sem patří.

Be her “Chevruta” – her study partner. And I’ll tell her she has one last chance to prove she deserves to be here.

NAOMI: Rabanit - já ale nejsem zvyklá učit se ve dvojici...

Rabanit- I’m not used to studying with a chevruta.

DVORI: Tím líp. Esti, oznam všem dívkám, že tématem ke studiu ve dvojicích do konce tohoto měsíce je „každá touha lidského srdce je od mládí zlá“.

All the better then! (turns to another girl) Bracha- tell everyone that the topic for chevruta studies until the end of the month is “Man’s desires are evil from his youth”

Sbor dívek zpívá žalm

Choir girls sing (psalms)

4. Bejt Midraš – studovna, dva týdny později
Bejt Midrash – study hall, two weeks later

Naomi je ponořená v knihách, sedí sama u stolu vpravo, vejdou ostatní dívky, Michelle zrovna něco vypráví.

Naomi is studying alone in the library. She is interrupted when the girls enter, all listening to a story Michelle is telling.

MICHELLE: ...a měla takové tušení, že na ní jen hraje, že je věřící, jen aby ... no chápete, jo? ... Tak se ho zeptala, znáš Desatero přikázání? A on na to, no jasně, skvělej film!

**...and she had the feeling he wasn't really religious he just wanted to...
y'know... So she asked him: Do you know the Ten commandments? And he said:
Sure ! great film!**

SHEINA: Čau Naomi! Proč s náma nikdy nejdeš na oběd?

Hi Naomi! Why do you never sit and eat lunch with us?

NAOMI: Prostě to nestíhám.

Just don't have the time ...

SHEINA: Mám ti něco donést?

D'you want me to get you something?

NAOMI: Nemám hlad, díky.

I'm not hungry, thanks.

SHEINA: To se máš.

Lucky you!

MICHELLE: Sheino, ještě ti nedošlo, že Naomi není obyčejná smrtelnice? Nepotřebuje jíst, spát, mít přátele....Žije jen z ducha svatého...

SHEINE, haven't you realized by now that Naomi's not a mere mortal like the rest of us ? She doesn't need food, sleep, friends...she feeds on the Holy Spirit.

ESTI: Holky, rabanit vzkazuje, že dneska je poslední den k dokončení tématu „každá touha lidského srdce je od mládí zlá“. A zítra to máme písemně odevzdat.

Girls, the Rabbanit told me to remind you all today's the last day on the subject of evil inclinations says we should continue studying the texts on “evil inclinations”, and you all need to write and give in your conclusions.

(Dívky se posadí do dvojic kromě Michelle, která se nikam nehrne)

The girls all go off to study in pairs – besides Michelle who stays put.

NAOMI: Michelle...tak jdeš?

Michelle... are you coming?

MICHELLE: Mám dost! Už dva týdny tady omíláme teorie o zlých touhách, a já stejně nedospěla k žádnému závěru – kromě toho, že „touha lidského srdce je od mládí zlá!“

We've been chewing theories about evil inclinations for two weeks – and I haven't come to any conclusions besides that it's not a “theoretical” topic.

NAOMI: Zrovna jsem tu narazila na něco, co tě podle mě bude zajímat. Jak jsi na tom s aramejštinou?

Actually, I found something new I think you'll like. How's your Aramaic?

MICHELLE: Jidiš mám mnohem lepší...

My Yiddish is better

NAOMI: Ty mluvíš jidiš?

Oh! You speak Yiddish?

MICHELLE: Ne.

No!

NAOMI: Dobře, tak já to přeložím. Takže, tahle Midraš je o stvoření. „Na konci každého z pěti dní stvoření se píše: „A Bůh viděl, že to je dobré“ ale jen v šestý den, poté co stvořil člověka, je psáno „A to bylo velmi dobré“.

Fine, I'll translate. So this Midrash is about creation. At the end of each of the first five days of creation, the Bible states, “And God saw it was good,” but only on the sixth day, after people were created, the Bible states, “And it was very good.”

MICHELLE: Ty a Michael... už jste spolu zasnoubení dlouho?

Tell me something. You and...Michael. Have you been engaged for long?

NAOMI: Čtyři měsíce. (*Vrátí se ke knize a recituje dál*). Vypadá to, že věta „A to je velmi dobré“ by tedy měla být znásobením věty, „A viděl, že to je dobré“. Protože „velmi dobře“ je lepší, než „dobře“, ne?

Four months. [Continues writing, melodically]. It seems that “And it was very good,” is better than “And God saw it was good,” because “very good” is better than “good,” right?

MICHELLE: Já vím jen, že když dostaneš „nedostatečnou“ známku, je horší než „dostatečná“...

All I know is that “passed with reservations” is worse than “passed.”

NAOMI: Pojd' na to logicky : „dobré“ oproti „velmi dobré“

Come on, logically speaking – very good is better than good, right?

MICHELLE: Vy dodržujete zákaz dotýkat se?

Whatever... do you guard the laws about not touching?

NAOMI: Co??

What?

MICHELLE: Protože když plánujete být zasnoubení tak dlouho...

Because if you plan to be engaged for a long time....

NAOMI: Samozřejmě, že dodržujeme NEGIAH!

Of course we guard negiah!

MICHELLE: Takže jste na sebe ani nesáhli, jo?

So you've never touched each other?

NAOMI: Ne! Michelle...

No ! Michelle...

MICHELLE: Slyšela jsem, že někteří rabíni to nezakazují – zvláště když jste zasnoubení už dlouho. Budeš se vdávat až v létě, ne?

**I heard there are Rabbis who permit it, especially if it's a long engagement
You're only getting married next summer, right?**

NAOMI: Michelle – co to má společného s tím, o čem se teď učíme?

Michelle, what's this got to do with what we're studying?

MICHELLE: Myslela jsem, že se učíme o touhách. Věděla si, že se říká, že pro muže je zákaz dotyku přímo mučení? Tělesný mučení?

**I thought we were studying desires. Did you know that they say that for men,
guarding "Negiah" rules is torture? Physical torture?!**

NAOMI: Nechci se o tom bavit. Vrátime se k midraše, jo?

I don't want to talk about it. Let's get back to the Midrash, okay?

ESTI: Děje se tu něco?

Is there any problem?

MICHELLE: Všechno je v pořádku, Estinko...

Everything's fine Esti...

(Vejde Miri, všimne si jí jen Michelle)

MIRI enters, MICHELLE is the only one who notices.

MICHELLE: Miri! Pojď sem! Pojď se učit s náma. Nevadí ti, když se k nám Miri připojí, že ne?

Miri! Come here! Study with us today. It's ok if she joins us, right?

(Naomi nechce, ale Miri se k nim přidá.)

It's the last thing Naomi wants but Miri is already approaching them

MIRI: Skvěle. Třeba něco konečně pochopím.

Great ! Maybe I'll understand something at last.

NAOMI: Čtete Genesis Raba, otázku : „Proč Bůh stvořil člověka s touhou tíhnout ke zlu?

**We're studying Genesis Rabba, The question is why did God create man with an
evil inclination?**

MIRI: Tak to je sakra otázka.

Hell of a question that one.

NAOMI: Přesně. Koukám se, co na to píší v Midraše : „ Po každém dnu stvoření je psáno, že Bůh říká: „*je to dobré*“ jen po stvoření člověka je napsáno „*velmi dobré*“ Někteří to interpretují –

Yes. We're looking at what the Midrash says: After each day of creation, God says "it was good," and only after the creation of man God says "Very Good". Commentators say

MICHELLE: Co to bylo?

What was that?

NAOMI: Co zas?!

What now?

MIRI: Pardón, to můj žaludek...Pšt...

Sorry, sorry – it was my stomach...Ssshhh.

MICHELLE: Tys neobědvala?

Didn't you have lunch?

MIRI: Neměla jsem čas, ale to neřeš.

I didn't have time, but don't worry...

MICHELLE: Co? S tolika prášky, co bereš, musíš něco jíst!

What ? With all the pills you're taking, you must eat something!

NAOMI: Teď se učíme a Miri říká...

We're studying now and Miri said -

MICHELLE: Tohle je otázka života a smrti! Hej, Sheino! Nemáš něco k snědku? Miri kručí v břiše.

This is a matter of life and death.Psst, SHEINE! Do you have any snacks? Miri's stomach's growling

SHEINO: No jasně. Jabko? Sušenky? Banán?Chipsy? Křupky? Rejžový chlebičky?

Of course! An apple? Cookies? A banana? Chips? Crackers? Rice cakes?

NAOMI: Můžeme pokračovat?

Can we get back on track?

MIRI: Jablko.

An apple.

NAOMI: Takže Rabi Abahu říká, že...(Miri si kousne) Amen.

So Rabbi Abahu say...(MIRI takes a bite) Amen.

MIRI: Do háje! (*sousto vyplivne*) „Požehnán buď Pane náš, králi světa, který jsi stvořil plody země“ (*a vloží si kousek jablka zpátky do pusy*)

Shit [spits out the apple]! Blessed are you, God, King of the Universe, who created the fruit of the ground [puts the apple back in her mouth].

NAOMI: Stromu.

Tree.

MIRI: (*plive znovu*), „Stromu“. Jasně. Pardon. Je to pro mě všechno pořád nový, tak to pořád ještě pletu. Ale opravuj mě – prosím – prosila jsem o to všechny holky. Mě to neuráží, přísahám!

(spits it out again) Fruit of the tree! Of course. Sorry. Religion is new to me so I still mess it u sometimes. But correct me – please – I asked all the other girls to. I won't be offended, I swear!

NAOMI: Přísahy a sliby jsou zakázány. To proto říkáme „Boží vůle“

Swearing and vows are forbidden. That's why we say “God willing.”

MIRI: Ty jo! ...To jsem nevěděla, díky! (*Vezme si sešit a pero*). Hned si to zapíšu. Všechno si píšu a pak si to opakuju před spaním. To byl nápad Dvori. Ta mě zachránila - rabanit. Nebýt jí... ježiš, kde bych teď byla...

Oh...wow! I didn't know, thanks! (Takes out a notepad and pen). I'll write it down. I write everything in this notepad, and then review it every night before I go to sleep. It was Dvori's idea. She saved me, the Rabbanit. Without her...Jesus, I don't know where I'd be.

NAOMI: Ježiš?

Jesus?

MIRI: Sakra! Teda, Bože! No jasně...zapíšu si, jaký slova nemám používat...Aha, už to mám zapsaný... Napíšu to znova...Je to důležité.

I mean, oh, God Damn it! I mean! Oh, God....I'd better write down not to say any of those things, right? .... Hey look ! it's already written! I'll write it again – it's important.

MICHELLE: (*K Naomi*) Nechceš se zklidnit?! Máš se s námi učit, ne nás pou...

Cool down... You're supposed to be teaching us, not –

MIRI: To je v pořádku, Michelle! Vážně. Já jsem ráda, že mě opravujete. Tak se to nejlíp pamatuje.

It's okay, Michelle. Really . I love being corrected. It makes everything stick.

NAOMI: Takže můžem? Tohle je vážně fascinující část, poslouchejte – rabi Šmuel říká – „*Bůh viděl, že je to dobré*“ - což odkazuje k naší dobré vůli, zatímco „*velmi dobré*“... to odkazuje k našim ďábelským touhám...

Shall we? This is the really fascinating part, listen: Rabbi Shmuel said, “And God saw it was good,” that refers to our good will, whereas “very good,” refers to our evil desires.

MICHELLE: (*Málem se zakucká*) Co?? Nechápu to – velmi dobré – a odkazuje k našim ďábelským touhám?

[Practically suffocating.] What? I don't get it. "Very good," refers to our evil desires?

NAOMI: Chvilku se na tím zamysli - například kdyby Eva Adama nesvedla a nepojedli by ze stromu poznání-

Lets think about it – If, for example, Eve wouldn't have tempted Adam and they wouldn't have eaten from the forbidden fruit...

MICHELLE: Takže pokušení je velmi dobrý? To jako říkáš?

Temptation is "Very good" ? Is that what you're saying?

NAOMI: Podívejme se, co říká talmud – Protože ďábelské touhy jsou dobré..“

Let's see what the midrash says “ For the evil desire is very goo-“

MICHELLE: Na ďábelských touhách není dobrýho, vůbec nic!!!

There is no good in evil desires!!

MIRI: Michelle, počkej – nech ji to vysvětlit.

Michelle, wait! Let her explain!

MICHELLE: Co je na tom k vysvětlování?! Sama jí to vysvětlí! Proč ses dala na víru? Už jsi zapomněla na všechny svoje hříchy? Když jsou ďábelský touhy tak dobrý, tak proč ses hrnula do toho udělat kabalistický tikun?

What's there to explain? You explain! Why did you become religious ? Have you forgotten your 49 gates of impurity? If the evil desire is so good why did you rush to do a Kabbalic tikun ?

MIRI: Michelle, sklapni!

Shut up Michelle !!

SHEINA: Co se stalo?

What now?

MICHELLE: (*třese se*) Rabínka Hessová tu tvrdí, že ďábelský touhy jsou „velmi dobrý“.

(Trembling.) Rabanit Hess here says evil desire is a “very good” !

DÍVKY: O čem to mluví?! – Co je to za hloupostí? – Já to taky četla! — To je rouhání. – To vážně nepochopila...

What is she talking about? That's nonsense! I also read that! That's heresy! She doesn't really understand.

NAOMI: To netvrdím já! To se píše v Talmudu! Bez ďábelské touhy by se člověk neženil, neměl by děti, nepostavil by dům...

It's not me who said that – it's in the Talmud! If it wasn't for our evil desires, people wouldn't get married, wouldn't have children, wouldn't build houses ....

MICHELLE: Nevraždil by! Nekradl by! Neznásilňoval!...Máš vůbec tušení, co to znamená „touha“ ?

Wouldn't steal, wouldn't murder, wouldn't rape! Do you even have any idea what "desire" means?

NAOMI: Kdyby ses za těch posledních čtrnáct dní obtěžovala kouknout aspoň do jedné knihy, místo abys hledala kdejaké výmluvy-

If you'd have opened a book in the last two weeks instead of just finding any excuse to -

MICHELLE: Já nehodlám poslouchat žádnou nafoukanou snobku! Cos poslední dva týdny dělala ty? Řeklas někomu třeba „dobré ráno? Dobrou noc? Jak se máš?“ Celé dny se vrtáš v knihách jak ten největší knihomol! Od chvíle, cos přijela, se to tu nedá vydržet. Řekněte jí to! No jen jí to řekněte! Avigail – to jak tě ponížila před Dvori? Co je? Máte strach, že to na vás poví?

I'm not listening to a stuck-up snob like you! What have you done in the last two weeks? Have you said 'good morning,' to anyone? 'Good night?' 'How are you doing?' Stuck in your books like a bookworm! Since you arrived it's become unpleasant here ! Tell her! Come on -tell her! Abigail –the way she humiliated you in front of Dvori... What? You're scared she'll tell on you ?

(Zavládne souhlasné ticho.)

Deafening silence, but a feeling of general agreement.

MICHELLE: Mluvíš s Miri, jako by byla póvl, jen proto, že byla předtím nevěřící. A chudák Sheina... uspořádá ti večírek na uvítanou a ty se ani neukážeš?

Treating Miri like trash just because she wasn't raised religious ! And poor SHEINE – she organized a welcome party for you and you didn't even turn up !

SHEINA: Michelle... Já zapoměla, že Naomi truchlí.

Michelle...I forgot Naomi's in mourning.

MICHELLE: Neopovažuj se jí omlouvat! Taky truchlím, kdybych byla jako ona! *(Naomi otevře knihu – Michelle do ní uhodí, aby ji zavřela, kniha spadne na podlahu, zleva vejde Dvori, podívá se na Michelle, Michelle vyběhne. Všechny se pomalu vrací ke studiu, Naomi zvedá knihu a z obou stran ji políbí.)*

Don't dare apologize SHEINE! I'd also be in mourning if I was her! (Naomi tries to collect herself and goes back to the book. Michelle hits the book to close it, but knocks it to the floor. DVORI enters . MICHELLE looks at her and escapes the room distraught. Slowly, they all return to their partner study.NAOMI picks up the book, and kisses it on both sides.)

DVORI: Chce mi někdo říct, co se tu stalo?

Do you want to tell me what happened?

NAOMI: Je mi to líto, rabanit, ale já se s Michelle nemůžu učit. Raději bych studovala sama, jestli to nevadí.

I'm sorry Rabbanit- but I study with Michelle. I prefer to study alone if that's ok?

DVORI: Vadí. Můžeš mi vysvětlit proč?

It's not. Can you explain why ?

- NAOMI: Protože nemůžu ztráct čas hloupými hádkami s někým, kdo se k učení staví, jako...jako by bylo nepodstatné.
- Because I can't waste time on silly arguments with someone who treats these texts like....like they're irrelevant.**
- DVORI: Takže ona si nezaslouží být tvá chevruta.
- So, you think Michelle isn't worthy of being your chevruta?**
- NAOMI: Bože chraň! Ne... prostě... stálo mě to obrovské úsilí, abych se sem dostala... jediné, co chci, je studovat, zapomenout na okolní svět... Jenže to nestíhám!
- God forbid ! No... it's just... I did so much to get here. All I want to do really is to study, to forget the outside world...and I'm not getting there!**
- DVORI: Co konkrétně nestíháš prosím?
- Getting where? Where are you rushing off to?**
- NAOMI: Chtěla bych...*(Bere něco z tašky)* Bůh mi dopřej, abych nastudovala dost k tomu stát se součástí vašeho projektu!
- I want to... *(goes to get something from her bag)* God willing, to be learned enough to participate in your project.**
- DVORI: *(zaskočeně)* Kde jsi to vzala?
- (surprised)* Where did you get this ?**
- NAOMI: Někdo ze smutečních hostů to u nás zapomněl po matčině pohřbu.
- Someone forgot it at our house during the 7 days of mourning after my mother's funeral.**
- DVORI: To je důvěrný materiál, který ti vůbec neměl přijít do ruky...Dívky – studium skončilo. *(dívky odejdou)*
- This is classified material and it shouldn't have reached you. Girls you are dismissed *(Girls exits)***
- NAOMI: Počkejte! Dvori! Rabanit!
- Wait! Dvori ! Er – Rabanit !**
- DVORI: Je mi to líto, ale ten projekt není pro tebe, Naomi.
- Sorry Naomi...this project isn't for you.**
- NAOMI: Proč? ... Splňuji všechna vaše kritéria! *(z papíru)* Umím aramejsky, znám všechny naše modlitby a základy náboženství nazpaměť, už přes pět let studuji Talmud...
- Why? I meet all your requirements! *[Reads from the page.]* I'm fluent in Aramaic, I know all our prayers and basic religious laws by heart, I've studied Talmud for over five years...**
- DVORI: Vůbec nechápeš, o čem ten projekt je, Naomi.
- You have no idea what this project is Naomi.**

NAOMI: Je to projekt, který mi umožní jednou vykonávat smysluplnou práci rabínky, třeba učit, stejně jako vy.

It's a project that will enable me to acquire one day a significant rabbinical position- like yours – a rabbinical pleader .

DVORI: Ne, ne! Mnohem víc. Tohle je něco zcela nového, co vyžaduje nejméně sedm let přípravy a tréninku.

No- no. Much more. This is something that has never been done, and will require at least seven years of study and training.

NAOMI: Tréninku k čemu?

Training for what ?

DVORI: Stát se rabínkou. Skutečnou rabínkou.

Becoming a Rabbi. A true Rabbi.

NAOMI: Aby žena mohla být skutečnou rabínkou? Stejně jako muž?

Like men? Women... will be rabbis?

DVORI: Přesně tak.

Precisely.

NAOMI: Ženy aby určovaly náboženské právo?

Women will be able to change and update Jewish law?

DVORI: S pomocí boží.

God willing .

NAOMI: Celý život jsem si myslela, že je to nemožné, protože jsem žena – ale jestli hledáte vhodné kandidátky...

I've always thought that's impossible-being a woman- but if you're looking for girls who -

DVORI: Naomi, to není pro tebe. Navíc – tvůj otec by to nikdy nedovolil.

Naomi – it's not for you. Anyway –your father would never permit it .

NAOMI: Můžu ho přesvědčit...přemluvila jsem ho, aby posunul svatbu...

I could persuade him – I persuaded him to postpone the wedding...

DVORI: Což mi připomíná, že jsme se rozhodli do projektu zapojit jen vdané ženy.

Which reminds me that we decided only married women can apply.

NAOMI: Ale vždyť vy sama...vy jste rozvedená, ne? ...Promiňte. Já se v létě vdávám.

But you yourself – you're divorced, no?Sorry I'm due to get married in the summer.

DVORI: Tak si o tom promluvíme po svatbě.

So let's talk after your wedding.

- NAOMI: Ne! Musí to být před svatbou. Jakmile se vdám, tak bude všechno ztraceno.
No! It has to be before. Once I'm married, it'll be a lost cause.
- DVORI: Přesně naopak, drahá. Vdej se, s Boží pomocí porod' dítě, pak budeš mít rodinné povinnosti splněné a budeš moct rozvíjet svůj talent.
Quite the opposite dear. Get married, have children Please God –then you can put your domestic duties behind you and develop your talents.
- NAOMI: A co když budu mít problémy s otěhotněním? Maminka sedmkrát potratila, než jsem se narodila já. Nedělala nic jiného, než že se léčila na neplodnost a skákala kolem táty! A já jí za to nesnášela! Celý svůj život jsem si myslela, jak je zabeďněná! Až potom, co zemřela, mi její přátelé řekli, že byla nejtalentovanější ze třídy...
And what if I have trouble getting pregnant? My mother lost 7 babies before I was born. She did nothing with her life besides taking fertility treatments and caring for my father. And I hated her for it! All my life, I thought she was ignorant. After she passed away her friends told me she was the brightest pupil in the class.
- DVORI: Takže se bojíš, abys neskončila jako tvá matka?
So you're afraid of being like your mother?
- NAOMI: Nebudu jako ona. Chci ten projekt do manželství přinést jako věno. Jako hotovou věc.
I won't be like her. By the time I get married this project has to be a fact, a dowry.
- DVORI: Naomi, být nejlepší studentkou nestačí. Rabíni obecně – a ženy – rabínky především – potřebují i určité vůdčí schopnosti, především silné sociální cítění.
Naomi, being an excellent student isn't enough. To be a Rabbi –especially a woman Rabbi –you need leadership qualities, a strong social conscience.
- NAOMI: Vy si myslíte, že se na to nehodím??
You think I'm not fit for it?
- DVORI: Vezmi si, co se dnes stalo s Michelle...
Take what happened with Michelle today.
- NAOMI: To nebyla moje vina! Michelle – (*zarazí se, protože nechce pomlouvat*)
It wasn't my fault! Michelle – [cuts herself off because she doesn't want to tattle.]
- DVORI: Není to jen o Michelle – slyšela jsem i o jiných věcech. Podívej, vzala sis na sebe úkol, který vyžadoval velkou zodpovědnost a ani ne po dvou týdnech jsi ho vzdala...
It's not only Michelle- I've heard from others too. Look you took upon yourself a heavy responsibility and in less than two weeks - you gave up.
- NAOMI: Já to napravím. Vážně! Rabanit, prosím, nechte mě to zkusit.
I can fix it. Really! Rabbanit, please will you let me try?
- DVORI: Nemůžu ti nic slíbit.
I can't promise anything.

Rabanit odchází, Naomi se vrací ke svým knihám.

DVORI exits, NAOMI returns to her books.

5. Dívčí pokoj

A girl room

Sheina se připravuje na rande, Michelle sedí na posteli

SHEINE is preparing for a date, Michelle is on the bed.

MICHELLE: Ted' mě Dvori určitě vyrazí. Nevím, co je lepší - můj otec psychopat nebo studium s touhle mimoňkou...

Now Dvori's definitely going to kick me out. I don't know what's better – my psycho Dad or being the chevruta of an Alien...

SHEINA: Rozhodně mimoňka – a ty to moc dobře víš. Zkus najít způsob, jak s ní vyjít! Jak vypadám?

An Alien- and you know it ! Just find a way to get along with her ! How do I look ?

MICHELLE: Copak se s ní dá vyjít?

How can anyone get on with her ?

SHEINA: Ptala jsem se, jak vypadám?

I said...how do I look?

MICHELLE: A jdeš na rande nebo na pohřeb? Pojd' sem (*Michelle ji rozepne knoflíček*).

Are you going on a date or to a funeral ? Come here! (*Michelle opens the top button of her shirt*)

SHEINA: Nechci vypadat necudně.

I don't want to flunk the date because of modesty!

MICHELLE: Cudná buď až po svatbě! Mužské srdce se řídí očima, je to tak Miri?

Modesty after the wedding! Men's hearts follow their eyes, right Miri?

MIRI: Mě se neptej, já se k srdci nedostala, vždycky jsem se zasekla na očích...

Don't ask me – I've never got passed the eyes bit...

MICHELLE: Proč? Říkalas, žes měla hodně chlapů..

Why? You said you had many boyfriends ...

MIRI: Jo, ale zatímco já si myslela, že je to láska, byl to jen chtíč. Ale dneska ze mě Rabi Alikim konečně udělal čistou a košer židovskou ženu!

Yeh but what I thought was love was just lust! ... But today –at long last Rabbi Elyakim made me a pure and kosher Jewish woman!

MICHELLE: Co? To už si dokončila Tikun?

What ? You finished the tikkun?

SHEINA: Pšt... Dvori ji zabije, jestli to zjistí...

Shhh... Dvori will kill her if she finds out...

MIRI: Nejistí – je po všem! Díky Bohu, mám zpátky svou duši...

She won't – it's over! Thank God I got my soul back ...

(Michelle a Sheina ji jdou obejmout)

(They both go over to hug her and congratulate her)

MICHELLE: Tak si dávej bacha Sheino, Miri je zas ve hře a je to konkurence!

Watch out SHEINE- Miri's fresh meat on the date market!

SHEINA: Ale ne!

Oh, no!

MIRI: Ne, ne, ještě si dám pauzu.

No, no. Not yet.

MICHELLE: Proč?

Why not?

MIRI: Protože se poprvé od svých dvanácti cítím zase jako panna. Já! V sousedství nebyl kluk, který by mě neměl. Já, která jsem dávala každému...

Because for the first time since I was 12 – I feel like a virgin. Me! There wasn't a guy in the neighborhood that didn't do me. I slept with any 'creature' for a fix.

SHEINA: Cos dávala každému?

What did they fix?

MICHELLE: No počkej, takže všechno cos prováděla, všechna promiskuita – to je smazaný?

So all those things you did, all the promiscuity... everything's been erased?

MIRI: Čistý štít. Tak to řekl...a já se teď bojím ho znovu pošpinit. Pořád vám závidím, že váš manžel bude ten první.

A clean slate! That's what he said... and I'm petrified of staining it. I'm still jealous of you girls that your husbands will be your first.

SHEINA: Jaký první?! Děláš si srandu? Víš, kolik schůzek už jsem měla? Tenhle Mordi je devětatřicátý.

My first?! Are you kidding? Y'know how many dates I've been on? This Mordi is my 39th!

MIRI: První v posteli, slečno cudná!

The first you sleep with Miss Righteous!

SHEINA: Jo tak...to mě děsí...Víte, co mám na sobě nejradši? Nic...

**Oh, that! Wow...Scary... D'you know what I like most about myself ? ...
Nothing...**

MICHELLE: Jdeš na rande s tím z minulého týdne?

Are you dating the guy from last week ?

SHEINA: S tím? Chraň Bůh! Tak zoufalá nejsem. Normálně měl dotazník!!! „Kolik chceš dětí? Je tvoje máma tlustá? Chceš žít v Safedu?...“

Him? God forbid! I'm not that desperate. Him and his questionnaire ! How many children do you want ? Is your mother fat ? Would you agree to live in Zfat ?

MIRI: Fakt se ptal, jestli je tvoje máma tlustá?

He seriously asked if your Mother was fat?

SHEINA: Ano. Takhle si kontrolují genetiku kluci z ješivy... Chtěl vědět, jestli budu taky tlustá...přitom by stačilo se na mě jen podívat, ale to ne! Koukal jen na ten svůj papír s otázkama!... Randění označil jako „hledání Adamova žebra“... jako to mi přišlo vlastně docela roztomilý, ale on pak už, no už pak...

Yes! Yeshiva boys genetic tests... wants to know if I'll be fat- He could've just looked at me –but no! He looked only at his paper . He calls dating the “spare rib” quest... actually that was quite cute but he's not... not...

MIRI: Co pak?

Not what?

SHEINA: Pak už nezavolal.

Not called me since...

Vejde Naomi

NAOMI enters

MIRI: Naomi...

SHEINA: Dobrý večer, Naomi!

Good evening Naomi!

NAOMI: Dobrý večer.

Good evening!

SHEINA: Povídej, jak to jde s Michaelem? Neměli ses náhodou tenhle týden sejít?

Say, what's going on with Michael? Weren't you supposed to be meeting him this week ?

NAOMI: Co? Ach ano... On...nevyšlo to.

What? Oh. Yeah. He...it didn't work out.

SHEINA: Chudinko... určitě se ti strašně stýská. Tak možná ne. Ne každému se stýská. Mně teda ano. Už se mi po něm stýská – teda ne po Michaelovi! Já zatím nikoho nepotkala, ale už teď mi chybí...

Poor thing- you must be missing him like crazy! (no reaction) Maybe not- not everyone's the "missing" type. I am for sure. I already miss him... Not Michael ! my...eh.. well I haven't even met him yet and I miss him.

MIRI: Sheino!

SHEINA: Já vím, sklapni.

Shut up. I know.

MIRI: Ne, už je čtvrt.

No – it's quarter to...

SHEINA: Jéé! Přijdu pozdě na pohřeb – teda na rande!!

Yooo! I'll be late to the funeral – I mean the date

MIRI: Tak pojď, doprovodím tě, jdu do lékárny.

Come on, I'll walk you up until the pharmacy.

(Odejdou, zůstane jen Naomi a Michelle, která kouří v okně)

(They exit, NAOMI turns to Michelle who is smoking by the window)

NAOMI: Přemýšlela jsem...kdybys chtěla... mohly bychom se podívat na ten midraš znovu, možná z trochu klidnější perspektivy.... Došlo mi, že jsem asi byla trochu necitlivá.

I've been thinking - if you like ...maybe we could study the midrash again – from a calmer perspective...I realize I've been insensitive.

MICHELLE: To má být omluva? V pohodě. Nic mi nedlužíš.

Is that an apology? Everything's fine . You owe me nothing.

NAOMI: Sobě to dlužím. Chci se omluvit.

I owe myself this – I want to say how.

MICHELLE: Zapomeň na to! Stejně to nebude fungovat. Pod' se domluvit – já si k tobě sednu do dvojice, ty se budeš učit a já budu držet zobák. Bude to výzva - ale zase budou všichni spokojení.

Forget it ! It's not going to work. Let's make a deal – You study – and I'll sit by you and keep my mouth shut. It'll be challenging –but then everyone will be happy.

JANKI: Páni... sedm „es“.

Pssshh.... seven E's.

MICHELLE: Cože? Jakejch „es“?

What? Seven what?

JANKI: „ES“. To je takovej koníček, se kterou jsem začal za studií na ješivě – počítat písmenko „ES“.

Es. It's a hobby I developed at Yeshiva. Counting Es.

NAOMI: Poslyš, to je nesmírně strhující, ale co přesně jsi nám přinesl?

Listen, it is really impressive but what exactly are you looking for here

JANKI: Nádhera! Šest v tak krátké větě.

Awesome! Eight, in a short sentence!

MICHELLE: Hele! Si mi povědomej!

Hey! I know you!

JANKI: Jedno. Jsem z lékárny odnaproti.

One! I'm from the pharmacy across the road.

MICHELLE: S muzikou si skončil?

You're not the klezmer musician ?

JANKI: Tři...neskončil, ale to víš, nějak se živit musím... počkej ty jsi Michelle?

Three. I'm both . ...have to make a living... wait, you're – Michelle?

MICHELLE: Oui . Málem mě kvůli tobě vyrazili. Dostal jsi zapláceno?

Oui. I nearly got kicked out of here because of you... Did you get your money?

JANKI: Jasně, i s pěkným spropitným, díky.

Yep, and the generous tip, bless you!

NAOMI: Muži mají zakázáno chodit sem na pokoje, takže...

Men aren't allowed to enter our rooms, as a rule...

JANKI: Ajaj. Stavila se u nás nějaká Miri, chtěla prášky, mysleli jsme, že je nemáme, strašně na ně spěchala. Jen co odešla, našel jsem je ve skladu – tak jsem jí je přinesl.

Ooops. It's just that someone named Miri came to the pharmacy – she wanted pills that we thought were out of stock... she said it was urgent. When she left I found some in stock, so I thought I'd pop them over .

MICHELLE: Deset „es“. Díky! Miri tu s námi bydlí, nech je tu a my jí je předáme.

10 E's! Thank you! Miri's in our room, leave them and we'll give them to her.

JANKI: Opatrně – je to návykové...

Careful, it's addictive

MICHELLE: Ty prášky?

The pills ?

JANKI: Ta „eska“ – a ty prášky taky. Proto jsou na předpis.
The E's ... The pills too mind you—that's why they need a prescript.

NAOMI: Tak si je prosím zase vezmi. (*Michelle a Janki na sebe ukážou tři*)
So don't leave them here (MICHELLE and YANKI sign "three" to one another)

MICHELLE: Proč? Miri říkala, že je musí mít! Nech je tu. Nejpozději ráno vám ten předpis donese.
Why? She said it was urgent! Leave them. Worst case, she'll come in the morning with her prescription.

JANKI: Dvě. Já bych je tu nechal, problém je, že lékárník je tak trochu pedant.
Two! I would leave them, the problem is the pharmacist...he's a bit of a 'yekke petz'

NAOMI: Má právo být pedant. Nenechávej je tady.
He's right to be. Don't leave them.

MICHELLE: Ona je taky trochu pedantka.... Tady máš plnou moc s jejím podpisem...
She's also a bit of a petz. Here... take this power of attorney with her signature.

JANKI: Co? Jak s jejím podpisem?
What? How is her signature...?

MICHELLE: A kdo je pedant teď?
Now who's being a yekke petz'

JANKI: Aha...! V pohodě. Michelle, svěřuji tedy prášky do tvých rukou, stejně jako své živobytí, protože jestli na mě lékárník přijde, tak mě stáhne z kůže... já... já už musím zpátky (*nehýbe se, dívá se na Michelle*)
Ah...okay, Michelle. I'm leaving the pills in your hands- and my pay check because if he finds out –he'll skin me alive. I...I have to get back. (Doesn't move, looks at MICHELLE.)

MICHELLE: Díky, i za ty „eska“...dodá to mému studiu tu správnou hloubku...
Thanks. For the E's, too...it'll add a lot of...depth, to my studies.

JANKI: Bylo mi potěšením... (*Janki couvá a zavadí o dveře. Michelle se zasměje - napůl jemu, napůl s ním*)
With pleasure. (He leaves backwards, bumps into the door. MICHELLE laughs but it is unclear whether she is laughing with him or at him.)

NAOMI: Proč jsi to udělala?
What was that for?

MICHELLE: Tomu se říká „být kamarádka“. Miri bere strašně silný prášky, kvůli detoxu.
It's called friendship. Miri's on strong medication because of her rehab.

NAOMI: Nemluvím o těch prášcích...Proč ho vodiš za nos?
I wasn't talking about the pills. Why did you lead him on?

MICHELLE: Co? Ale dej mi pokoj...
Who? Oh' give me a break...

NAOMI: Vidělas, jak se na tebe dívá! A ty mu uděláš...
You saw the way he looked at you ! And what you did to him...

MICHELLE: Co mu dělám?
What? What did I do to him?

NAOMI: Zapomeň na to.
Forget it.

MICHELLE: Ne! Dělej, řekni, co jsem mu udělala?
No ! Come on, tell me – what did I do ?

NAOMI: No prostě.. bylas taková... svůdná...možná přeháním.
It's just...you were kind of ... seducing him to... maybe I'm exaggerating.

MICHELLE: Nepřeháníš! Kvůli tomuhle mě vyhodili ze školy v Lyonu.
You're not ! That's exactly why they threw me out of school in Leon!

NAOMI: Kvůli čemu?
Why ?

MICHELLE: Rabínka ve škole řekla rodičům, že jsem Lilith.
The Rabbi of the school said that I...that I'm Lilith.

NAOMI: Lilith!! Proč?!
Lilith !! Why?

MICHELLE: Víš co, je něco, co bych se s tebou přece jenom chtěla učit...
Actually, there is something I would like us to study together.

NAOMI: S radostí.
I'd love that.

MICHELLE: Ale není to Talmud.
It's not Talmud.

NAOMI: Co budeš chtít.
Whatever you want...

MICHELLE: Potřebuju vědět, jak se dělá tikun.
I need to learn how to do a Tikkun

NAOMI: Co tím myslíš, tikun?
What do you mean, a Tikkun?

MICHELLE: Vždyť víš, kabalistický tikun, spirituální očistu duše. Se všemi rituály a modlitbami a půsty - tak jako to udělala Miri.
You know — a Kabbalistic tikkun, a spiritual cleansing- to purify my soul. With all the rituals and prayers and fasting – like Miri did.

NAOMI: Nevím, co udělala Miri a je mi líto Michelle, ale já neznám žádné kabalistické praktiky. Ve Safedu jsou stovky kabalistů – proč prostě...
I don't know what Miri did and I'm sorry Michelle , but I know nothing Kabbalah practice. There are hundreds of Kabbalists in Zfat – why don't you -

MICHELLE: Všechno jsou to chlapi – k těm já nemůžu.
They're all men - I can't .

NAOMI: Tak popros Dvori.
Well then ask Dvori.

MICHELLE: Zkoušela jsem to, ale nevěřím jí.
I did but... I don't trust her .

NAOMI: Já nemám ani nejmenší tušení, jak k něčemu takovému vůbec přistupovat.
I don't have the slightest clue how to even approach this topic.

MICHELLE: Jsou tu knihy - písmo Ha'ari Hakadoshe – já nerozumím ani slovu, ale jsem si jistá, že pro tebe nebude problém se na to podívat a táta –
There are books –writings of Ha'ari Hakadosh – I didn't understand a thing but I'm sure that for you it won't be a problem, to look through them and Dad-

NAOMI: Takhle to nefunguje Michelle! Tohle je Ha'ari Hakadosh, ne Harry Potter!
It doesn't work like that, Michelle... this is the HA'ari Hakadosh ...not Harry Potter!

MICHELLE: Páni, smysl pro humor – vítěj do světa běžných lidí!
Wow, a sense of humor – welcome to the world of the living!

NAOMI: Michelle, nevím, jestli to chápeš, ale praktikování kabaly je velmi nebezpečné. Některé velké rabíny to naprosto zničilo...jeden dokonce zemřel!
Michelle, I don't think you understand but practicing Kabbalah is VERY dangerous...There were some great Rabbi's who were totally ruined by it – one even died !

MICHELLE: A když ti řeknu, že jsem taky nebezpečná? A ještě ohrožuju ostatní – nabádám je k hříchu...Ve Francii na škole byl rabín, rabi Wolf, mladej kluk, fešák, žádný pobledlý stařík v posledním tažení jako ti ostatní rabíni...

What if I tell you I'm dangerous too? And I might be endangering others – causing them to sin. We had a rabbi at my school in France, a young guy, Rabbi Wolf, good looking, not like the usual overripe guava face most rabbis have...

NAOMI: Nemusíš mi to vyprávět.

You don't have to tell me this.

MICHELLE: Jednoho dne si mě po hodině zavolal. „Michelle, co uděláme s těmi tvými krátkými sukněmi? Je to velmi pobuřující.“ Byla jsem v šoku. Řekla jsem mu, že mám všechny sukně pod kolena! Naklonil se, aby to zkontroloval, přitisknul mi sukni k noze, cítila jsem jeho horkou ruku na koleni. Od té doby mě prakticky pokaždý na konci hodiny zdržel, jednou rukáv, podruhé límec... a pokaždé si to rukama dvakrát kontroloval...

One day he kept me after class, “Michelle, what's with your short skirts? It's very distracting.” I was stunned “All my skirts cover my knees” I said. He bent down to check, pressed the skirt against my leg, and I felt his hand, warm, on my knee After that, he kept me after almost every lesson, once because of my sleeves, once because of my collar – and every time he double-checked with his hands...

NAOMI: Hnusnej zvrhlík!

Sick pervert !

MICHELLE: Ne! Já chtěla, aby se mě dotýkal – i když jsem věděla, že je to zakázaný! Jednoho dne mi řekl, že mám moc přiléhavou košili, a sáhl mi na prsa. Celá jsem hořela, málem jsem sebou sekla. Cítila jsem jeho dech...

No! I wanted him to touch me, even though I knew it was forbidden ... one day he said my shirt was too tight, his hands touched my breasts... my whole body was on fire... I almost fainted. I felt his breath close to my face.

NAOMI: A...

And...

MICHELLE: A pak se otevřely dveře. Nestihla jsem zahlédnout, kdo to byl, protože jsem stála zády. Další den mi řekli, ať do školy nechodím. Už nikdy.

And then someone opened the door. I couldn't see who because I had my back to the door. The next day, I was told not to come back to school. Ever.

NAOMI: Měli vyhodit jeho, ne tebe.

He should have thrown out – not you .

MICHELLE: Ne! Já ho k tomu dohnala.

No! I made him do what he did.

NAOMI: Michele, byl to dospělý člověk - rabín! Co ti řekli rodiče?

Michelle, he's a grown man – a rabbi ! What did your parents say?

MICHELLE: Máma mě dotáhla k doktorovi, aby zkontrolovali, jestli jsem ještě panna. Otec mi od té doby zakázal sahat na mladší sestru.

My mother dragged me to the emergency ward to do a virginity test. My father forbade me to touch my little sister since then.

NAOMI: Ale to nebyla tvá vina!

But it wasn't your fault!

MICHELLE: Proč to říkáš?

Why are you saying that?

NAOMI: Protože nebyla. Rodiče tě měli ochránit.

Because it wasn't! And your parents should have protected you.

MICHELLE: Ne! Ne! Dopustila jsem se hříchu.

No! No ! It's my sin.

NAOMI: Nedopustila.

It's not

MICHELLE: Ale jo.

It is.

NAOMI: Michelle-

MICHELLE: Nech mě! Byl to hřích, jasný? Můj hřích! Já jsem zhřešila.

Stop it ! It's my sin, ok? My sin ! It is my sin-

NAOMI: Jaký hřích? Cos udělala? Nic! To on tě využil! Měl proti tobě výhodu, zneužil tě, ublížil ti, zkazil ti pověst a pak tě ještě pomluvil, aby měl jistotu, že tě vyhodí...a teď tam určitě ubližuje dalším holkám!

What sin ? What did you do? Nothing ! He's the one that used you. He took advantage of you, offended you, destroyed your honor and slandered you to make sure you'd get kicked out while he's there now doing it to other girls!

(Michelle se rozsype, začne plakat, Naomi jí dá ruku na rameno, Michelle jí obejmě, pořád pláče, pak se začne smát)

(It suddenly dawns on Michelle and for a moment she loses her identity. She breaks down and cries. Naomi sits by her and puts her hand on her to comfort her. Michelle burries her face in Naomi's shoulder, crying –then she begins to laugh)

MICHELLE: Ty si...vážně si myslíš, že jsem normální?

Do you really think ... I'm normal?

NAOMI: Tak daleko bych zase nešla. Všichni v sobě máme temné touhy. Dokonce i já.

I wouldn't go that far. We all have evil inclinations- even me.

MICHELLE: A co s nimi děláš?

And what do you do with them ?

NAOMI: „Touha roste pouze v srdci prostém moudrosti.“

“Desires grow only in a heart empty of wisdom”

MICHELLE: A překlad pro nás normální lidi?

And translation for a common people?

NAOMI: Studuju.

I study

MICHELLE: To mi zrovna nejde.

I'm not good at that .

NAOMI: Nezkusilas to. Ne doopravdy...člověk se musí ponořit dovnitř, když jde o takovýchle texty, odevzdat se... studuj se mnou - to ti pomůže.

You haven't tried , Not really. You need to dive into the texts, let them take you away from everything else... Study with me. It'll help you/

MICHELLE: Dobře. Dám ti dva týdny.

Fine. I give you two weeks.

NAOMI: Dva týdny jsou málo. Měsíc.

Two weeks isn't enough. A month.

MICHELLE: Ty se chceš se mnou učit celý měsíc? To musíš bejt šílená.

You want to be my chevruta for a month ? You must be insane !

6. Exteriér semináře – praní prádla, o tři týdny později

SCENE 6 – On the roof, hanging washing.

Dívky věší prádlo a zpívají píseň pesachovou píseň (Vehi She'amda) Michelle vejde zezadu jde za Naomi, která věší prádlo

The choir girls are hanging washing, singing a Passover song (“Vehi She'amda”) Naomi walks in, she goes to hang her bedclothes when Michell walks in. She goes up to Naomi.

NAOMI: Tak co, našlas to?

Well did you find it ?

MICHELLE: Jo – a koukni, co jsem ještě našla!

Yes- but look what else I found!

NAOMI: Co?

What?

NAOMI: „Nakouknul a zemřel“ – o tom rabínovi, co zemřel kvůli praktikování kabaly.

Peeked and died – about the Rabbi who died because he practiced Kabballah.

NAOMI: Ben Azaj.

MICHELLE: Pro tebe Rabi Šimon Ben Azaj.

Rabbi Shimon Ben-Azay for you !

NAOMI: Je pohřben tady v Safedu, v jeskyni Šéma a Evera.

He's buried here' in Zfat, in the Shem Va Ever cave.

MICHELLE: Pohřbenej tady? Dvori říkala, že tam lidi studujou Tóru už stovky let.

Buried there? Dvori said people have been studying Torah there for thousands of years.

NAOMI: To taky. Říká se, že byla vybudována Noemovým synem Šémem a Everem.

That too. They say it was built by Noah's son Shem and Ever.

MICHELLE: Heverem?

Jack? (the thing, which you can lift a car up)

NAOMI: Co? Everem, Noemovým pravnukem.

EVER!. that's his name

(Vybuchnou smíchy)

They both burst out laughing.

MICHELLE: Noni... já se z tebe cvoknu.

Noni, you'll get me insane!

NAOMI: Jaks mi to řekla?

What did you just call me?

MICHELLE: Řekla jsem Noni místo Nomi – je to blbý?

I said Noni instead of Nomi... no good?

(Přijde k ním Dvori s obálkou v ruce)

Dvori appears, holding a large envelope

DVORI: To je ale vzorná školačka! Všude s knihou v ruce... co studujete?

What a diligent scholar! Taking the books everywhere with you... What are you studying?

NAOMI: No... postní traktát z Talmudu, verzi 22:2: „Jedinec by se neměl postít na úkor svého zdraví, pak by byl břímě pro jiné“

Eh.. Talmud's Fasting Tractate verse 22:2 .”an individual is not permitted to afflict himself by fasting, lest he falls a burden upon others”

DVORI: Co to znamená, Michelle?

And what does that mean - Michelle?

MICHELLE: Ehm... to znamená... vlastně se tu mluví o rozporu osobní a kolektivní zodpovědnosti.

Em... it means ... it's about the tension between collective responsibility and personal responsibility

DVORI: Dobře. A co tvá aramejšťina?

Good. And how's your Aramaic coming along?

MICHELLE: *(aramejsky)* A Liba De Naomi tab – [Podle Naomi to jde dobře].

[In Aramaic.] A Libba De Naomi Tab [Meaning: According to Naomi – it's good.]

DVORI: Výborně, Naomi... Opatrně, ať se nám z rebelky nestane premiantka... Doufám, že jsi jaksepatří vděčná.

Excellent, Naomi ! Careful you don't turn our rebel into a star student. I hope you're grateful

MICHELLE: No jasně! Všechny zásluhy má Naomi! *(Odejde všet prádlo)*

Of course! All the credit goes to Naomi! *(Went hang a bedclotes)*

DVORI: Přinesla jsem ti ty formuláře. Můžeš je vyplnit, až to tvůj otec dovolí. Promluv si s ním o tom během Pesahu.

I've brought you the forms. You can fill them in *after* you have your fathers' approval . You can talk to him over Passover holiday.

NAOMI: Formuláře k vašemu projektu?

The forms for the project?!

DVORI: Ano. Jsem ohromena pokrokem, který jsi udělala s Michelle a rozhodla jsem se tě přijmout. (*Michelle poslouchá za pověšenými prostěradly*) Samozřejmě, že to musí otec podepsat a podmínkou je také Michaelův souhlas. Ale jak jsi říkala, ty už je přesvědčíš. Mimochodem, Michael včera volal – už jste spolu mluvili?

Mm-hmm. I'm very impressed with the way you've been working with Michelle, so I've decided to let you apply. [Michelle peeks from behind a sheet] Of course without your father's signature and Michael's approval it won't be possible. But as you said – you can convince them.. By the way, Michael called yesterday- did you get back to him?

NAOMI: Á... ještě ne... ale já... já mu zavolám.

Eh.. no, not yet – but I will

DVORI: Zavolej, je to důležité. Poté, co tvůj otec vše podepíše, dostaneš poštou zkoušku - je to první fáze přijímacího procesu.

Yes you will – it's important. After your father signs, you'll receive an exam by post – it'll be the first stage in the screening process.

NAOMI: Díky. Děkuju vám moc, rabínko Dvori! Nebudete litovat.

Thank-you! Thank-you so much Rabanit Dvori ! You won't be sorry

DVORI: Já vím.

I know.

MICHELLE: A tohle mělo znamenat co?

What was that all about?

NAOMI: Co?

What?

MICHELLE: „Jsem ohromena pokrokem, který jsi udělala s Michelle“. Já jsem jako součást nějakýho obchodu?

“I'm very impressed with the way you've been working with Michelle” ? What am I some kind of deal or something?

NAOMI: Ne. Jde jen takový projekt, na kterém mi Dvori nabídla účast.

No, It's just this project Dvori offered me to participate in.

MICHELLE: Podívej se mi do očí a řekni mi, že se se mnou neučíš jen proto, aby ses dostala do toho jejího projektu!

Look me in the eye and tell me you're not studying with me just to get into one of Dvori's projects.

NAOMI: Jistě že ne!

Of course not!

MICHELLE: Seš mizerná lhářka.

You're a lousy liar!

NAOMI: Michelle...!

Michelle!

MICHELLE: Využila si mě! Připadám si jako idiot...

You used me ! I feel like such an idiot!

NAOMI: Proč? Stejně by ses musela učit.

Why? You had to study anyway.

MICHELLE: Ale tohle jsem se učit nechtěla a ty to víš! Nech si ty svý laskavosti! Najdi si CHEVRUTU, co ti bude stačit. Já si nějak poradím.

**It's not what I wanted to study and you know that! I don't need your favors!
Find yourself a chevruta on your level! I'll manage**

NAOMI: Počkej chvílku! ... Opravdu to začalo tím projektem, ale upřímně... já nechci studovat s nikým jiným. Nikdy jsem se ve dvojici neučila – nikdy jsem neměla kamarádku, když na to přijde...A přišla jsem na to, že mě opravdu baví se s tebou učit. Prosím, zůstaň mojí chevrutou...

Wait ! Michelle... it did begin with the project... but honestly...I don't want any other chevruta. I've never had a study partner – or even just a friend for that matter. And I found that... I really enjoy learning with you... Please don't stop being my chevruta...

MICHELLE: Co je to za projekt? Ženy do rabinátu?!

What project is it? The project to train women Rabbis?!

NAOMI: Tys o tom slyšela?

You're heard about it?

MICHELLE: Jasně! To je ten její tajný projekt – všichni o tom slyšeli! Takže z tebe bude rabínka...díky mně! Mazl tov.

Sure! It's her secret project...everyone's heard about it. So you're going to be a rabbi... thanks to me! Mazel tov.

NAOMI: To je trochu předčasné tvrdit – slyšelas rabanit – musí mi to schválit Michael.

It's still too soon to celebrate – you heard the Rabanit – I need Michael's concession.

MICHELLE: Tak proč se pořád vmlouváš a vyhýbáš se mu? Promiň, telefonní budka je přesně pod mým oknem, takže slyším všechno... ty ho nemiluješ?

Then why do you keep putting him off with such lame excuses ? sorry – the phone booth is just outside my window – so I hear everyone's problems... don't you love him?

NAOMI: O to nejde. Michale je hrozně chytrý a taky je to vážně seriózní muž...

It's not that. Michael is a very clever and he's also a really serious guy...

MICHELLE: Víš, že když znervózníš, tak povytahuješ obočí?

You know your eyebrow twiches when you're stressed ?

NAOMI: Já nejsem nervózní.

I'm not stressed.

MICHELLE: Jasný. Takže ho miluješ?

O.K. So you do love him?

NAOMI: Jistě. Jen si nemyslím, že s tím projektem bude souhlasit, to je celý.

Of course. I just don't think he's going to agree to the project, that's all.

MICHELLE: Já myslím, že ti s tím můžu pomoci – když mě necháš. Jako vaše osobní stylistka, rabínko Naomi, vám řeknu - (*Michelle vytáhne rtěnku, Naomi se odťáhne*). Já nekoušu! - že by vám neuškodila trocha barvy. (*Nanese jí rtěnku, sundá jí brýle a rozpustí vlasy*) Nádhera. Podívej se. Takhle ti Michael nedokáže říct ne! Tady, vem si můj telefon, zavolej mu a domluv si rande. Hned!

I think I can help you with that – if you let me. And as your personal stylist, Rabbi Naomi, (*Takes a lipstick, opens it and comes up to Naomi who recoils*) It won't bite ! You could do with some color ...(*Michelle applies the lipstick, takes down and fluffs NAOMI's hair, takes off her glasses*) Gorgeous ! Michael will never be able to say no to you no! Here- take my phone, call him and make a date. Now!

Znovu píseň Vehi She'amda

Song Vehi She'amda again

7. Dvojité Rande Double date

*Večer v kavárně, tlumené světlo, lidé sedí u stolečků, Michael stojí a čeká na Naomi s knihou.
Když jí uvidí, zavře knihu a jde k ní*

Evening, in a coffee shop, dim lighting, people are sitting around tables, Michael is standing waiting for Naomi with a boo. Michael closes his book when he sees her and walk towards each other.

NAOMI: Promiň, jdu pozdě.

Sorry I'm late.

MICHAEL: Nejdeš, já přišel brzy. Jak se máš?

You're not. I was early. How are you?

NAOMI: Díky Bohu, všechno v pořádku... Jak se daří tobě?

Thank God, all is well. How are you?

MICHAEL: Teď už lépe, díky Bohu. Dlouho jsme se – tvůj otec- (*podívá se na ni*) Co to máš na puse?

Better, now, thank God. It's been awhile...your father (*he notices her lips*) What have you got on your lips ?

NAOMI: Vadí ti to? Mám to kvůli tobě. (*Začne si rtěnku stírat*)

Don't you like it? I put it on for you (*Takes a napkin and wipes her lips*)

MICHAEL: Neřekl jsem, že se mi to nelíbí.

I didn't say I don't like it.

NAOMI: (*přestane*) Aha, promiň

(stopped) Oh....sorry

MICHAEL: Není hříchem být hezká.

It's not a sin to be pretty.

NAOMI: Díky. Cos to začal říkat o mém otci?

Thank-you... What was it you were saying about my father ?

MICHAEL: Posílá pozdravy. Jsem rád, že sis konečně našla čas se se mnou sejít. Přišlo mi, že ti začínám být spíš na obtíž.

He sends regards. I'm glad you finally found time to see me. I was beginning to feel I was weighing you down.

NAOMI: Bože ne! Prostě... mám hodně plný rozvrh. Jako v ješivě.

God forbid ! It's just that my timetable is so tight – like in yeshiva.

MICHAEL: Tak povídej...co studuješ?
Yeh... so let's hear – what are you learning?

NAOMI: Zrovna jdu z úžasné hodiny rabanit na téma „poučováním matky své nepohrdej“ o roli ženy ve světě náboženského práva – od Genesis až do současnosti.
I've just come from an amazing lesson the Rabanit gave on “and forske not the law of thy Mother” –about women's status in Jewish law from Genesis until today

MICHAEL: Aha, tak to...jo.
Oh, that... well..

NAOMI: Tím ty pohrdáš, vid'?
You scorn at that don't you?

MICHAEL: Vůbec ne... prostě je to velmi citlivé a problematické téma.
God forbid, no...it's just a very sensitive and problematic subject.

NAOMI: Proč? Věci se začínají měnit.
Why? From what we've learned, the gates are opening .

MICHAEL: Do určité míry.
Yes...to a certain limit.

NAOMI: Ta míra se neustále posouvá.
The limits are extending all the time.

MICHAEL: Ano, ale nelze jí posunout za hranice stanovené našimi velkými předky, větších než všech našich rabínů z této generace. Přesně stanovili role mužů a žen v Halaše.... chceš něco k pití? (*Zvedne se, aby našel číšnici*)
Fine but they can't extend beyond the rulings of great Sages, greater than any of the rabbi's we've known in the last generations. They defined roles in Halacha for women and for men. Would you like something to drink? (*looks for a waiter*)

NAOMI: Ano. Ženy jsou dnes už všude ve vedoucích rolích. Dokonce existuje projekt na jmenování žen rabíny, jakými jsou muži.
Yes please. Women today have significant positions in all fields. Even a secret program to train women to be Rabbis.

MICHAEL: Slyšel jsem, je to směšné – to se nestane.
I heard that nonsense. It won't happen.

NAOMI: Už se to děje.
It's already happening.

MICHAEL: Už 10 let se tvrdí, že se to děje – ale nestane se to.

They've been saying that for ten years. It won't happen.

NAOMI: Tak to poženu k nejvyššímu soudu. Stejně jako to udělaly ženy jako Dvori, které se chtěli stát rabínkami – a podařilo se jim to.

Then it will go to the courts. Like they did when women like Dvori, wanted to become Rabbinical pleaders – which they eventually did

MICHAEL: Mohou být rabínkami jen do určité míry! Rabíni a soudci jsou pování Tórou – slovem Božím. Nestane se to!

Rabbinical pleaders are a Rabbinical decree. Rabbi's and Judges are from the Torah – they are the word of God. It won't happen!

ČÍŠNICE: Co si dáte?

Ready to order?

MICHAEL: Dvě kávy prosím. Nenapadlo tě se do něčeho takového pustit?

2 coffees please. You're not thinking of taking part in this kind of project?

NAOMI: A co když ano? Řekni mi jeden důvod proti. A nechci slyšet, že „ženy jsou lehkomyšlné.“

And if I am? Give me one good reason not to. And don't say "women are light-headed"

MICHAEL: To neříkám já - to je napsáno v Talmudu, v traktátu Šabat. Dokonce i tatínek, nás učil o rabínském soudu, prohlásil, že z toho důvodu ženy nemohou svědčit. Ne že byste byly hloupé, Bože chraň, ale protože vám city zamlžují rozum.

I never said that – it's written in the Talmud –Shabbos Tactrate. Even Dad, when he taught us about Rabbinical court, he explained that that's why women can't be legal witnesses! It's not that you're dense, God forbid, but your feelings can cloud your intellect.

NAOMI: Otec by něco takového nikdy neřekl! Evidentně jsi ho nepochopil.

My father would never say something like that. You obviously misunderstood him.

MICHAEL: S tátou si rozumíme výborně. *(Číšnice vejde s kávou. Michael odříká požehnání a napije se.)*

Dad and I understand each other perfectly. *(waitress enters with two cups of coffee. Michael mumbles a blessing)*

NAOMI: Amen. Dobře, proč o tom vůbec teď mluvíme, místo abychom plánovali svatbu... Podívej.

Amen. Well, why are we talking about this now instead of making plans for the wedding...Look -

MICHAEL: Co to je?

What is it ?

NAOMI: Návrhy pozvánek. Jedna moje kamarádka je tak trochu umělkyně, navrhla je pro mě. Líbí se ti?

Designs for our invitations. I have an artistic friend, she designed them for me- what do you think?

MICHAEL: Pěkný. Neměli bychom nejdřív určit datum?

Nice. Shouldn't we set a date first?

NAOMI: Samozřejmě. Můžeme to udělat dneska. Jaká se ti nejvíc líbí?

Sure. We can set a date today. Which one do you like most?

MICHAEL: Já nemám umělecké cítění – prober to s mojí matkou. Cokoli vy dvě vyberete bude v pořádku.

I don't have any artistic inclinations- consult my mother. Whatever the two of you choose is fine by me.

NAOMI: Dobře. Promluvím s ní. Máš tu diář? (*Naomi vyndá diář z tašky.*)

Fine. I'll talk to her. Do you have your diary with you ? (takes out hers)

MICHAEL: (*vyndá diář, je podrážděný*) Táta ví, že vás tady tohle učí? Zavrhovat židovské velikány...

(takes out a diary- still looks troubled) Does Dad know that this is what you're being taught here ? Denial of our Holy Sages?

NAOMI: Kdy jsi začal říkat mému otci tati?

Since when have you begun calling my father 'Dad'?

Během konverzace vejde Michelle

As the conversation continues, MICHELLE enters the café

MICHAEL: Nabídl mi to. Ale můžu s tím přestat, jestli ti to vadí.

He told me to. But I'll stop if it bothers you.

NAOMI: Vadí. Ještě ani nejsme svoji.

It does. We aren't even married yet.

MICHAEL: Tak dobře. Tady máš výborný příklad toho, jak city zamlžují intelekt.

Fine...now there's a live example for you of emotions clouding intellect

MICHELLE: Naomi!

MICHAEL: Někdo tě volá.

Someone's trying to catch your attention.

NAOMI: Co? Michelle? To je kamarádka ze semináře.

What? Michelle? A friend from the seminary.

MICHAEL: Ta umělkyně?

The artist ?

NAOMI: Ano. Přijede k nám na Pesach, protože celá její rodina je ve Francii

Yes. She's the one that's coming over for Pesach –all her family are in France.

(Vstane a jde naproti Michelle)

Naomi rises and goes towards Michelle.

NAOMI: Michelle, co tady děláš, zbláznila ses?

Michelle?! What are you doing here, crazy?

MICHELLE: Mám odejít? Hej, co se stalo s mojí rtěnkou?

Want me to go? Hey, what happened to my lipstick?

NAOMI: *(Michelle setře Naomi šmouhu u pusy, je v tom cosi intimního)* Neměla jsem se malovat.

***(Michelle in an intimate gesture wipes a lipstick stain beside her lip)* I shouldn't have put it on...**

MICHELLE: Takže ty jsi ten génius. Máš kliku, že jsi ulovil holku jako je Naomi. *(Michael vstane a podívá se tázavě na Naomi)*

So you're the genius? Lucky you to catch a girl like Naomi *(Michael rises, looks at NAOMI questioningly.)*

NAOMI: Některé holky ze semináře jsou tvé sousedky. Tvá pověst tě předchází.

There are some girls at seminary from your neighbourhood. Your reputation, apparently, precedes you .

MICHAEL: Aha...

Ah...

(Do kavárny vejde Janki a najde si je)

Janki enters the café, and hurries up to them

JANKI: Á... Michelle.

MICHELLE: Kdes byl?

Where were you ?

JANKI: Počítal jsem všechna eska v knize Ezekielově.. Ahoj! Jsem Janki Mejzliš.

Counting all the E's in the book of Ezekiel ! Hi ! I'm Yanki Meizlish

MICHAEL: Michael Nojgrešl.

(Naomi je v šoku, podívá se na Michelle, která jí pohledem potvrdí, že jde o rande. Naomi se snaží zadržet smích. Přijde číšnice)

(NAOMI is surprised - she looks at Michelle, who acknowledges with a glance that this is her date. Naomi fights back laughter. the waitress arrives.)

ČÍŠNICE: Jste tu společně? Mám vám přisunout stůl? *(Janki a Michelle odpoví zároveň)*
Are you together? Should I add a table?

JANKI: Ne! Právě jsme -
No! We were just -

MICHELLE: Ano... jestli nerušíme, samozřejmě...
Sure...if we aren't interrupting, of course...

MICHAEL: *(Dívá se na Naomi, která se mu vyhne pohledem. Zalže ze slušnosti.)* Jistě že ne, naopak.
(Looks at Naomi, who can't meet his gaze. Being polite.) **Of course not, please.**

NAOMI: *(Potichu k Michelle)* Ty jsi sem dotáhla toho muzikanta? Chudák
(whispers to Michelle) **You dragged the "kleyzmer" here...? Poor thing...**

MICHELLE: Neboj, on si to užívá... Merci!
Don't worry - he's enjoying it...Merci!

ČÍŠNICE: Co vám mohu přinést?
So what can I get for you two?

MICHELLE: Víno?
Wine?

JANKI: Milkshake.

MICHELLE: Víno a milkshake.
Wine and a milkshake.

MICHAEL: Jsi mi povědomý... ve které ješivě si studoval?
You look familiar...in which Yeshiva did you learn?

JANKI: Ale to víš, všude možně...
Oh, you know, here and there ....

MICHELLE: Třeba jsi ho viděl na svatbě nebo na Bar- Micva. Janki je dost vyhledávaný klarinetista.
You probably saw him at a wedding or Bar-mitzva. Yanki's an established kleyzmer musician – he's a clarinetist.

MICHAEL: *(snaží se skrýt pohrdání)* Aha... muzikant... To je hezké...
(Trying to hide his disdain.) **Ah... musician.... nice...**

JANKI: Předtím jsem studoval na ješivě tady v Safedu.

I used to study at the Yeshiva of Tzfat.

MICHAEL: A se studiem to nevyšlo, tak jsi začal (*gestem naznačí hru na klarinet*)...?

And that didn't go well, so you started ... *pantomimes an air clarinet*

JANKI: Jo, tak nějak. A co ty? Ješiva, samozřejmě?

Yep- more or less. And you? Yeshiva of course?

MICHAEL: Samozřejmě. Studuji v ješivě Naomina otce v Jeruzalému. Tam jsem se narodil.

Of course! I study at Naomi's father yeshiva, in Jerusalem. I'm from Jerusalem originally.

JANKI: Jo tak... (*podtext: teď je mi všechno jasné*) Jeruzalémpčik

Ahhh...[as in, "now everything is clear].you're a Jerusalem flochtz, huh?

MICHAEL: Pardon? To nechápu... Jeruzalém co?

Excuse me? I didn't follow- a Jerusalem what?

JANKI: No pčik...

Y'know ... flochtz !

MICHAEL: Co to znamená, nějaká muzikantská hantýrka?

What is it – kleyzmer slang?

(Michelle kopne Naomi pod stolem. Naomi zvedne oči, má co dělat, aby nevyprskla smíchy. Číšnice přinese pití, milkšejk pro Michelle, víno Jankimu, vymění si skleničky.)

MICHELLE kicks NAOMI under the table. NAOMI gives her a look. They are barely keeping it together. The waitress brings the milkshake to Michelle and the wine to YANKI. They switch.

MICHELLE: Na zdraví Naomi a Michaela! Baruch ataadonai, eloheinumelech ha olam, boreh pre hagefen. (*žehnání nad vínem*)

To...Naomi and Michael! Baruch ataadonai, eloheinumelech ha olam, boreh pre hagefen. (Recites the blessing over wine.)

VŠICHNI: Amen (*Michelle se napije a nabídne Naomi*)

Amen. (MICHELLE takes a sip and offers her glass to NAOMI.)

MICHAEL: Ona nepije.

She doesn't drink.

(Michelle dál podává sklenici Naomi, ta se musí rozhodnout sama)

MICHELLE keeps the glass extended to NAOMI, ignoring MICHAEL.

NAOMI: Ne, díky.

No thank you.

(Pauza. Janki zachrání situaci)

Beat. YANKI saves the situation by suddenly sneezing wildly and saying “Flochtz” as he sneezes

JANKI: Pčík!

(Vybuchne hlasitě, Michael chytí svou sklenici, která skoro spadne)

MICHAEL catches his glass, which almost falls.

MICHELLE: Na zdraví!

Gesundheit!

JANKI: Děkuju. Promiňte. Já jsem hrozný nešika... když hraju na svatbě, předem jim dávám desetiprocentní slevu na pokrytí škod, pro jistotu.

Thank you. I’m such a ‘shlumiel’ ...when I perform at weddings, I give 10% discounts to cover all the damage – in advance.

NAOMI: Omluvte mě na okamžik. *(vstane a spěchá pryč, snaží se zadržet smích)*

Excuse me a minute (NAOMI leaves hastily, trying to hold back her laughter.)

MICHELLE: Mě taky... *(jde za Naomi, muži zůstanou sami)*

Me too...(follows NAOMI. The men are left alone at the table.)

MICHAEL: Na zdraví! Podařilo se ti je vyhnat od stolu. *(Dívají se na sebe a nemají si co říct)*

Gesundheit. You scared the women away. (They look at each other with nothing to say.)

(Pozornost se zaměří na prostor před záchody. Dívky se tam hystericky smějí)

Outside/at the bathrooms. The girls are doubled over with laughter.

MICHELLE: *(když se jí podaří uklidnit)* Kdes byla celej můj život? Ještě štěstí, že jsi odsunula tu svatbu.

(finally controlling herself) Where have you been all my life? Thank God you postponed your wedding

NAOMI: *(přestane se smát)* Proč?

(turns servus)Why?

MICHELLE: Protože tak bychom se nepotkaly, pčík!

Because otherwise we’d never have met, fochtz!

(Dívky odejdou z jeviště. Pozornost se vrátí ke stolu. Janki srká hlasitě brčkem Michael se kouká na hodinky)

They breakdown laughing again. And disappear. Meanwhile, at the table, YANKI is drinking noisly with a straw, and MICHAEL is staring at his watch.

MICHAEL: Šly si jen odskočit a zase drbou. *(Janki srkne brčkem)* Abych stihnul autobus.

Went to the restrooms and got caught in women’s gossip.... (Yanki sips from his straw again) I just hope I don’t miss the last bus back.

JANKI: Řeknu si zatím o účet.

Oy vey... I'll get the bill !

MICHAEL: Zaplatíme každý půl.

We'll split - half half.

JANKI: Já to zaplatím. Možná si o muzikantech nemyslíš bůhvíco, ale vyděláme si slušně... (*vstane, aby zamával na číšnici*) Promiňte... promiňte (*Číšnice ho zaskočí zezadu*)

I'll pay. You might think less of musicians, but I make a living (*Yanki gets up to look for a waiter*)Excuse me ... Excuse me!

ČÍŠNICE: Tady.

I'm here

JANKI: Pardon...účet prosím

Sorry – bill please

MICHAEL: Vyletí ptáček...

The bird...

JANKI: Cože? Jakej ptáček? Ty mě fotíš?

What ? What kind of bird? You're taking my photo?

MICHAEL: Uletí ti...Zapomněl sis zapnout poklopec

The fly on your trousers is open.

JANKI: A jejdá...Díky.

Oy vey. Thanks.

(Naomi a Michelle se vrátí, neodvažují se na sebe podívat. Janki je v rozpacích, zapíná si kalhoty

NAOMI and MICHELLE return, but don't dare to look at one another. YANKI, embarrassed, zips his fly under the table.

MICHAEL: Poslední autobus jede v 10:23, tak jsme řekli o účet.

The last bus leaves at 10:23 so we asked for the bill .

JANKI: Zvu vás.

I'm paying.

MICHAEL: Půl na půl.

Half – half .

(Michelle strčí loktem do Naomi, která se neudrží a začne se třást smíchy)

MICHELLE pokes NAOMI with her elbow to get her to stop laughing. NAOMI is trembling from holding in her laughter.

MICHAEL: Co je tu tak směšného?

What's so funny?

NAOMI: *(ještě se udrží)* Omlouvám se, prostě, ehm...

(Still trying to hold it in.) Sorry, it's just, uh...

MICHELLE: To je moje chyba. Řekla jsem jí vtip.

It's my fault. I told her a joke.

MICHAEL: Tak si ho poslechneme...

Let's hear.

MICHELLE: Dvojice si vyjde na rande naslepo...

This couple goes out on a blind date,

JANKI: Aha...Ten znám...

I know this one -

MICHELLE: Cestou potkají chlapcova chevruta z ješivy. Kluk se zastydí a tak řekne: „Seznamte se, to je moje sestřenice“, a druhý mu na to řekne: „Už ji znám, minulý týden to byla moje sestřenice.“

...on the way they meet the guy's chevruta from Yeshiva. The guy's embarrassed, so he says to his chevruta, "meet my cousin," and the chevruta says, "I know her, last week she was my cousin!"

JANKI: Devět!

Nine!

MICHAEL: *(zmateně)* Jakých devět?

Nine what?

Michelle a Naomi se hystericky rozesmějí. Janki se pokusí Michaelovi vysvětlit svoje počty písmene S, ale také se směje. Michael se podívá na Naomi, je zaskočený, takhle ji nezná.

Číšnice položí na stůl účet.

YANKI tries to explain the counting game to MICHAEL but is also laughing. MICHAEL looks at NAOMI, shocked, he has never seen her behave like this. The waitress brings the bill.

MICHAEL: Naomi! Vždyť ještě držíš smutek! Pomysli na maminku!

Naomi! You're still in mourning! Think of your mother !

Naomi okamžitě zvážní. V ten samý okamžik se Janki zvedne, aby ze zadní kapsy kalhot vyndal peněženku. Při vstávání stáhne ze stolu ubrus i s nedopitými sklenicemi. Všechno se vylije na ubohého Michaela. Naomi se nedokáže ovládnout, znovu vyprskne smíchy a zároveň se Michaelovi snaží pomoci. Ten její pomoc odmítne. Vstane a odejde. Naomi běží za ním.

NAOMI becomes suddenly serious. At the same moment, YANKI rises to pull his wallet from his back pocket. The tablecloth is caught in his zipper so, as he rises, he inadvertently pulls the whole tablecloth and everything on it with him, and

everything spills on miserable Michael. NAOMI can't control herself and breaks down laughing again as she tries to help him. MICHAEL refuses her help, gets up and leaves. NAOMI runs after him

8. Mikve-tentýž večer
Mikveh – same evening

Píseň Šir ha-maalot – Žalm 130

(Přijde Naomi a posadí se, zapálí svíčku, odloží ručník, je ponořená do sebe, nevšimne si, že vešla Michelle)

Naomi enters, light a candle, and start to pray. She is so engrossed in prayer she doesn't see / hear Michelle coming in

MICHELLE: Noni?! Noni, co děláš?

Noni?! Noni what are you doing?

NAOMI: Zbláznila ses? Víš, jak jsem se lekla?

Ahhh! Are you crazy ?? You scared the life out of me !

MICHELLE: Já jsem blázen? Vždyť jsou dvě v noci! Všude jsem tě hledala! Co děláš v mikve?

Am I crazy ? It's 2 o'clock in the morning! I've been looking for you everywhere! ...What are you doing in the mikveh?

NAOMI: Jsem v pořádku. Prosím, Michelle, nech mě tu o samotě.

I'm fine, Michelle – I just... need to be alone ok?

MICHELLE: Nenechám tě, dokud mi neřekneš, co tu děláš! Ještě nejsi vdaná... a mikve je jen pro vdané ženy!

I'm not leaving until you tell why you're here – you're not married yet... Mikveh is only for married women, no?

NAOMI: Matka mi jednou řekla, že když se ve chvíli tísně ponoříš do mikve, pomůže to, aby byly tvé modlitby vyslyšeny.

My mother once told me that immersing in the mikveh at times of trouble.. helps prayers be heard and accepted

MICHELLE: A to znamená, že ty si teď v tísní? Co se stalo s Michaelem potom, co jsi odešla?

Does that mean you're at "times of trouble"? what happened with Michael after you left ?

NAOMI: Nic. Já.. já se chci očistit.

Nothing . I - ... I want to immerse

MICHELLE: Chceš abych šla? *(Naomi kývne)*

You want me to go ? *(Naomi nods)*

(Naomi si svlékne župan, vejde do vody a ponoří se. Vynoří hlavu a uvidí, že se Michelle svléká.)

Naomi takes off her nightgown and immerses Whilst she's in the water Michelle returns and takes her nightgown off too. When Naomi rises from the water – she sees Michelle .

NAOMI: Co děláš?

What are you doing?

MICHELLE: Já mám taky tíseň...a taky se chci očistit. Vadí ti to?

I have troubles too. And I've never immersed before . Is it a problem?

NAOMI: Co? Jako společně? (*Michelle už je ve vodě*) Dobře. Opakuj po mě - Kéž je Tvou vůlí Hospodine, Bože náš a Bože našich otců (*Michelle opakuje*), jako mikve očistí mé tělo (*Michelle opakuje*) tak i Ty odežeň ode mě všechny zlé myšlenky (*Michelle opakuje*) a vymaž z mé duše všechnen hřích (*Michelle opakuje*). Požehnaný jsi Ty, Hospodine, Bože náš, Králi Všehomíra (*Michelle opakuje*), jenž jsi nás posvětil svými příkázáními a přikázal nám ponoření. (*Michelle opakuje*)

What ? Together? (*Michelle is already in the water*) ok...After me “May it be Thy will (*Mich. repeats*) Lord God of my fathers and forefathers, (*Mich. repeats*) That as the waters of the Mikveh purify my body (*Mich. repeats*) so will You save me from evil thoughts and wipe out any sin from my mind, heart and soul. (*Mich. repeats*) Blessed are You, Lord our God , (*Mich. repeats*) who has sanctified us by commanding us to immerse “ (*Mich. repeats*)

(Naomi ukáže Michelle na prstech trojku, obě se třikrát ponoří. Potřetí se vynoří společně, Naomi se třese)

Naomi then shows Michelle 3 fingers and they dip three times . At the end of the third time they are side by side. Naomi is shaking

MICHELLE: Je ti zima?

Are you cold ?

NAOMI: Ne.

No.

MICHELLE: Celá se třeseš.

You're shivering

NAOMI: Není mi zima.

I'm not cold

MICHELLE: Tak co se stalo, když jste odešli z té restaurace?

What happened with Michael after you left the café ?

NAOMI: Doprovodila jsem Michaela na autobus. Čekala tam s ním, kromě pozdravu jsme si nic neřekli. Jako bychom se neznali. Vím, že jsem ho ranila, chtěla jsem se omluvit, ale nevěděla jsem jak.

I walked him to the bus-stop. Besides “goodbye” we never said a word to each other. Like strangers. I know I offended him, I wanted to say I was sorry but I didn’t know how.

MICHELLE: Noni, to se stává. Ted’ se cejtíš děsně, ale ráno to bude všechno jinak.

Noni – these things happen. It feels awful now but by morning everything will blow over.

NAOMI: To doufám... jenom – jako bych úplně uzavřela své srdce... dost mě to děsí...

I hope so... It’s just – I felt my heart shut close tonight... It really scares me.

MICHELLE: Srdce se uzavírá a zase otevírá, tak to funguje, je to sval.

Hearts close and then open, it’s the way works –it’s a muscle.

NAOMI: Jakmile se mi zavře srdce, zůstane zamčené. Stalo se mi to s mámou, když mi bylo asi deset. Chtěla, aby mě táta přestal učit Talmud. I když onemocněla, nezvládla jsem se vůči ní zase otevřít. Chtěla jsem - představovala jsem si, jak mě chová, jako když jsem byla malá, ale nepomohlo to – prostě jsem to nedokázala.

When my heart closes it locks. The same thing happened to me with my Mum when I was about 10 . she wanted my Dad to stop teaching me Talmud. Even when she got sick I couldn’t open my heart to her again. I wanted to – I used to imagine myself hanging round her neck like I used to as a kid – but I couldn’t.

MICHELLE: Tohle je jiný. Jsem si jistá, že k Michaelovi si cestu najdeš.

It’s not the same. I’m sure you’ll find a way with Michael.

NAOMI: Děkuju. Jak to, že s tebou můžu úplně volně mluvit, cítit, smát se, a s ním...

Thanks. Why is it with you I can talk, feel, laugh and cry freely but with him- ?

MICHELLE: Od toho jsou kamarádky, ne? Chceš, aby se to mezi vámi srovnalo? (*Naomi přikývne*) Tak se to srovná. Vždyť jsi úžasná, Noni. Krásná... A už zase cukáš s obočím. Někdy mám pocit, že tě znám celou věčnost...být Michaelem, tak tě teď políbím.

Hey! This is what friendships all about . Do you want it to work out with Michael? (*Naomi nods*) then it will. Noni you’re such an incredible person. And beautiful... there’s that eyebrow twitching again. Sometimes it feels like I’ve known you forever. If I were Michael now –I’d kiss you.

(Dlouhou chvíli na sebe hledí. Naomi políbí Michelle. Obě se na chvíli odtáhnou, ale pak se políbí ještě vášnivěji)

For one long moment they look at each other – then Naomi leans forward and kisses Michelle. They are both taken aback by it, but after a second kiss again even more passionately.

Píseň – ranní modlitba

Song (from morning prayer)

9. Škola, následující ráno
School, next morning

(Sheina a Miri jdou na scénu)

Enter Sheine and Miri

SHEINA: ...a pak se zeptaj: „co nového?“ A já jim můžu vykládat, co všechno jsem se naučila, kde jsem byla, v čem jsem dobrá... i kdybych jim řekla, že mě v semináři zvolili anglickou královnou, budou se furt ptát „ale co je nového?“... protože u nás na tuhle otázku existuje jediná odpověď: „mám kluka!“ A toho nemám!
...and then they'll ask me "What's new?" and I can tell them what I'm studying, where I've hiked, what I'm good at...even if I tell them that while I've been at the seminary, I've been anointed Queen of England, they'll still keep asking, "but what's NEW?" because that question only has one right answer: I have a boyfriend. And I don't!

MIRI: A co ten Mordi?

What about that guy.. Mordi ?

SHEINA: Mordi? Ten je dávno loňský kvítí. Od té doby tu byl Mojše, Pinchas, Šaja, Schmulik a Yir'am.

Mordi ? He's history ! since him I've been out with Moishe, Pinchas, Shaya, Shmulik and Yir'am.

MIRI: Yir'am?

SHEINA: Jo, měli jsme jedno rande - po Šabatu - je milej ale...neměl...nemá...ne....
Yeh- we dated once – after Shabat – He was nice but ...he wasn't... didn't... hasn't...

MIRI: Neozval se?

Called since.

SHEINA: Přesně. Hele, Miri, nechceš jet na Seder se mnou domů?

Precisely. Hey Miri – maybe you'll come home with me for Seder?

MIRI: Potřebuješ odvést pozornost narkomankou?

You need an X-junky to create a diversion, eh?

SHEINA: Narkomanka nevadí...Spíš jsi o čtyři roky starší než já – a pořád svobodná! To ty moje tety odrovná!

The junky part is of no use at all – but you are 4 years my senior and still single! Now that's a knockout for my aunts !

MIRI: Vlastně jsem se domluvila s Michelle, že si uděláme večeri spolu - ale ona se nakonec rozhodla jet k Naomi.

Actually I was supposed to have seder here with Michelle – but then she decided to go to Naomi.

SHEINA: Super! Takže jedeš se mnou.

Perfect!Then you're coming with me .

MIRI: No, nakonec jsem se domluvila s mámou.

I told my Mum I'd come to her

SHEINA: Vážně? Jé!

Really ? Wow !

DÍVKY: Pšt... (*modlí se*)

The other girls who joined and began prayers begin hissing at them to be quiet

SHEINA: Páni, to seš odvážná.

That's really courageous of you!

MIRI: Tak to se teprv uvidí. Už jsem ji dva roky neviděla... Ale teď už se na to cítím silnější. Ona teda nemá košer domácnost a netuším, jestli vůbec pořádá seder. Ale já přinesu všechno potřebné, uklidím, uvařím...nějak to zvládneme.

We'll see about that. I haven't seen her for 2 years... But I feel stronger now. She doesn't keep kosher or make a seder – But I'll do it. I'll bring disposables, I'll clean, cook, I'll manage somehow

ESTI: Pšt... (*dál se modlí*)

SHHHH! (continue praying)

(Zleva přijde Naomi, hledá Michelle)

Naomi walks in- she looks for Michelle)

NAOMI: Kde je Michelle? (*Sheina pokrčí rameny*) Miri! Nevidělas Michelle? Nemůžu jí najít. (*Miri jí naznačí, že nemůže mluvit uprostřed modlitby*) Jenom mi řekni, viděla jsi ji dnes ráno?

Where is Michelle ? (Sheine shrugs, Naomi goes to Miri) Miri – have you seen Michelle, I can't find her anywhere ! (Miri points to the prayer book-she cannot speak) Just tell me –have you seen her this mening.

MIRI: Ona nejede na svátky k vám?

Isn't she going to you for Passover?

NAOMI: Ano, ale netuším, kde je...Promiňte – ale tohle je vážně důležitý – neviděla některá z vás Michelle? Prostě zmizela!

Yes, but I don't know where she is ... Sorry- but this is really a crucial matter – has anyone seen Michelle ?? She's vanished !

ESTI: Viděla jsem jí odcházet s malým kufrem. Myslela jsem, že ty jsi už taky pryč.

I saw her leaving with a small suitcase . I was sure you'd left by now as well.

NAOMI: S kufrem? Kudy šla?

A suitcase?? In which direction did she go?

ESTI: Směřem k zadní bráně...
She was heading towards the back gate

NAOMI: V kolik?
When?

ESTI: Jsou to tak dvě hodiny.
About 2 hours ago

(Dívky se domodlí, uchopí zavazadla a odcházejí)

The girls are finishing their prayers and wishing each other farewell "Happy Holiday .." SHEINE, on her way, stops by Naomi

SHEINA: Jsi v pohodě? (*Naomi kývne*) Tak pa. Užij si Pesah!
Are you ok? (Naomi nods) Bye . Happy Passover.

(Ze strany se objeví Michelle s kufrem – je zřejmé, že si to představuje Naomi.)

Suddenly Michelle's vision appears – it is clear that it is in Naomi's mind. Michelle is holding a small suitcase.

NAOMI: Michelle?

(Všechny dívky se objeví v oknech jako Michelle. Říkají její věty. V určitou chvíli se zatřese stěna a začnou padat knihy. Naomi běží a chytá je.)

Suddenly Michelles image seems to double and triple itself as images of the choir girls begin saying things Michelle said to Naomi. Books start falling – Naomi rushes to pick them up, until the final scream

„Kdybych byla Michael, teď bych tě políbila“

“If I was Michael now – I would kiss you “

„Srdce se uzavírá a zase otvírá, tak to funguje, je to sval.“

“Hearts close and then open- that's the way it works ”

„Víš, že když znervózíš, tak cukáš s obočím?“

“Your eyebrow twitches when you're stressed ”

„Ty si vážně myslíš, že jsem normální?“

“Do you really think I'm normal?”

„Seš mizerná lhářka!“

“You're a lousy liar! “

„Využila jsi mě!“

“You used me!”

„Ráno nebudeš o ničem vědět.“

“By morning everything will blow over”

„Hej! Co se stalo s mou rtěnkou?“

“Hey! What happened to my lipstick? “

„Neodejdu, dokud mi neřekneš, co tu děláš!“

“I’m not leaving until you tell me why you’re here”

„Řekla jsem Noni místo Nomi... blbý?“

“I said Noni instead of Nomi... no good?“

„Všude jsem tě hledala.“

“I’ve been looking for you everywhere”

NAOMI: Michelle!!!!

KONEC PRVNÍHO DĚJSTVÍ

END OF ACT I.

DRUHÉ DĚJSTVÍ

ACT II.

10. Před midrašou/ pokoj - o dva týdny později Outside midrasha, two weeks later

(Dívky se vrací z prázdnin - Michelle, Chava, Bilha. Nesou si kufry)

The girls are coming back from their holiday. First Michelle, Abigail, Chava and Bilha They are all carrying cases or bags

MICHELLE: A tyhle příbuzný – já je neviděla od té doby, co jsme se odstěhovali z Izraele, jsou to roky! Vypustili na mě smečku dětí, šup! Přijela au-pairka z Francie!

And these relatives – I haven't seen them since we left Israel –years ago! They dumped a load of kids on me like –hey! The French aupair's arrived!

BILHA: Takže tys na svátky nakonec nejela k Naomi?

So you didn't go to Naomi at all over the holiday?

MICHELLE: Jak jsem mohla? Nepustili mě na krok.

How could I? They wouldn't let me budge.

CHAVA: Naomi se děsně bála, myslela si, že se ti něco stalo.

Naomi was really worried – she thought something had happened to you.

MIRI: *(Přijde s tácem zákusků)* Vítejte zpátky. Dá si někdo zaručeně nepesahové cupcaky? Sama jsem pekla!

***(walks u to them with a tray of cakes)* Welcome back! Anyone for some real non-Passover cup-cakes – I baked them myself**

MICHELLE: Miri! Kde ses tu vzala? Neříkej mi, žes byla celé svátky tady?

Miri ? Where did you come from? Don't tell me you stayed here throughout the holiday !

MIRI: Většinu času.

Most of it

AVIGAIL: Tys nakonec nebyla za mámou?

Weren't you by your mother?

MIRI: Byla, ale ona tam nebyla.

I was, but she wasn't there.

MICHELLE: Ale – vždyť věděla, že dorazíš?

But- did she know you were coming?

MIRI: Samozřejmě, že to věděla. Tak jsem vycídila celý byt - byla jsem přesvědčená, že se objeví, než začne večere. Čekala jsem na ni do noci, pak jsem to vzdala a udělala si seder sama.

Of course she did. I scrubbed her house clean – I was sure she'd turn up before the Seder (festival ceremony). I waited till about midnight then gave up and.. decided make my own private Seder.

CHAVA: Páni, Miri, ty si hustá! Vážně, skvělá.

Wow! That's awesome, Miri –so inspiring

MIRI: Jen počkej. Místo čtyř sklenic svátečního vína jsem vypila čtyři láhve. K té čtvrté jsem si dala i půl krabičky prášků – já vím, že to zakazuje Tóra, ale...bylo to silnější než já. Nechceš cupcake?

Wait...I upgraded the four traditional cups of wine to four bottles... On my fourth I also took half a box of my pills – I know it's forbidden by the Torah – but... it was stronger than me. Don't you want a cup-cake?

MICHELLE: A co se stalo pak?

What happened after the pills?

MIRI: Netuším...jako by mě vystřelili na měsíc... a najednou přišla matka – s nějakým chlápem, co mluvil arabsky. Oba nality. Máma se nemohla přestat smát. Ten chlápek byl fajn, měl starost, zavolał záchranku. Než jsem omdlela, zaslechla jsem jí říkat, že kdybych se chtěla opravdu zabít, snědla bych ty prášky všechny. Měla pravdu. Jistě že jsem nechtěla umřít. Chtěla jsem jen...vlastně nevím, co jsem chtěla! Naštěstí mě Dvori vyzvedla v nemocnici – ona je vážně můj zachránce. Chceš?

Dunno... I was spaced out... then she suddenly came home –with a man who spoke Arabic. They were both drunk. My Mum didn't stop laughing. The guy was decent – he's the one that called the ambulance . Before I passed out I heard her say that if I'd really wanted to buy a one way ticket – I'd have swallowed the whole box... She was right! I didn't really wanna die, I just wanted to – I don't know what I wanted! ... Anyway – thank God for Dvori – she picked me up from the hospital- she's really my savior. Cup cake anyone?

MICHELLE: Miri, je mi to hrozně líto. Měla jsem tu zůstat s tebou..

Miri – I'm so sorry, I should've stayed here with you

MIRI: Hlavně mě nelituj, jo? Všechno je v pohodě. Hej, Naomi! Vítej zpátky!

Please – don't feel sorry for me. O.K.? Everything worked out fine Hey, Naomi! Welcome back!

DÍVKY: Ahoj Naomi...

Hi Naomi !

NAOMI: Ahoj, žehnám vám všem.

Hi – bless you all.

MIRI: Počkej, Michelle u tebe nebyla na svátky?

Wait, wasn't Michelle by you for Pesach ?

MICHELLE: Nakonec ne... musela jsem jet k příbuzným - byli strašně dotčení, že jsem je ještě nenavštívila od té doby, co jsem tady.

No – I was by relatives- they were so offended I hadn't visited since I arrived

(Mezi Michelle a Naomi je cítit napětí. Najednou společně dorazí Sheina a Esti).

Tension between Michelle and Naomi. Esti and Sheina enters

SHEINA: Já jim to chci říct! Holky! Mám-dvě-zprávy. Jednu dobrou a jednu špatnou. Začnem tou špatnou –je jasný, že se dneska nezasnoubím, protože statisticky je prostě nemožný, aby se v ten samý den zasnoubily dvě holky... což mě přivádí k tomu dobrému - Esti se zasnoubila!!!

I want to tell them! Girls ! I have two announcements. One good, and one bad. I'll start with the bad news... apparently I won't be getting engaged today, because, statistically speaking, it's pretty unlikely for two "mazel-tov's" on the same today...which brings me to the good news. Esti got engaged!

DÍVKY: Mazal tov! Mazal tov! Řeklas to Dvori?

Mazel-tov! Mazel tov- Have you told Dvori ?

ESTI: Ještě jsem to nestihla.

I haven't had a chance yet

SHEINA: Tak jí to pojd'te říct! *(odcházejí, tančí přitom, Naomi nejde, Michelle se k ní po chvílce vrací)*

Well come on then! (they leave dancing- only Naomi stays behind- after a few seconds Michelle comes back to her)

MICHELLE: Noni... promiň, že mi to nakonec nevyšlo.

Look Noni – I'm really sorry I couldn't make it in the end

NAOMI: Uteklas.

You ran away.

MICHELLE: Ne, já-

No, I -

NAOMI: Uteklas, Michelle. Kvůli tomu, co se stalo.

You ran away Michelle – because of what happened

MICHELLE: Naomi, nic se nestalo, ok?

Naomi. Nothing happened, Okay ?

NAOMI: Co???

What??

MICHELLE: Takový věci se dějou, nic to neznamená. Fakt nic.

These things happen. It doesn't mean anything- not

NAOMI: Fakt nic??
Not really??

MICHELLE: Jo. Nechme to být – prosím.
Yes! Let's just leave it – please !

MIRI: Miš...tak jdeš?
Mish, aren't you coming ?

MICHELLE: Za minutku!
In a minute !

NAOMI: Běž. Já stejně ještě truchlím
Go –I'm still in mourning anyway

MICHELLE: Přestaň, Noni – proč z toho děláš takovou vědu?
Stop it, Noni – why are you making such a big deal out of it?

NAOMI: Proč z toho dělám vědu? Tobě se tohle stává běžně?
A big deal? Why ? Is this an everyday sort of thing by you?

MICHELLE: Ne...!
No!

NAOMI: Tak si to pojď vyjasnit - co to bylo? Co u tebe znamená „fakt nic“?! A kolikrát už jsi něco takového udělala?
Then let's get this straight - what was it? What do you mean “Not really?” And how many times have you done it before ?

MICHELLE: Nikdy! Nebuď blázen! Nikdy v životě! Proč se mnou takhle mluvíš?
Never ! Don't be insane! I've never done it! Why are you talking to me like this?

NAOMI: Protože já si něco takového v životě nedovedla ani představit. Už dva týdny nemyslím na nic jiného. Uteklas odtud jako nějaký zloděj – miliónkrát jsem ti volala, ale tys mi to nebrala! Jak teda přesně s tebou mám mluvit? Byla to pro tebe jen hra?
Because I never even imagined such a thing.. these last two weeks I haven't been able to think of anything else – you ran away like a thief, I called you dozens of times and you didn't answer ! How exactly do you want me to talk to you ?! Was this all just a game for you ?

MICHELLE: Ne! Já jsem z toho taky vyřízená, jen to umím líp schovat! Poslední týdny jsem skoro nespala...Je mi líto, že jsem tě do toho zatáhla.
No! I'm also a wreck – I just know how to hide it. I've hardly slept these last few weeks ... I'm so sorry I dragged you into this.

- NAOMI: Tys mě do ničeho nezatáhla. Já už v tom byla. Proč si myslíš, že jsem šla do mikve?
You didn't drag me into it! I was there long before... Why do you think I went to the mikveh?
- MICHELLE: Kvůli Michaelovi, ne?
Because of Michael, no?
- NAOMI: Kvůli tobě! Chtěla jsem k Michaelovi cítit to, co cítím k tobě... ale srdce nějak odmítá poslouchat hlavu.
Because of you. I wanted to feel for Michael the way I felt about you, but... My heart refuses to take instructions from my head .
- MICHELLE: To je to nejhezčí, co mi kdy kdo řekl... i když je mi jasný, žes to jako kompliment nemyslela.
That's the nicest thing anyone has ever said to me – even though you didn't mean it
- NAOMI: Nevěděla jsem, že je možné něco takového cítit.
I never even knew it was possible to feel these feelings
- MICHELLE: Ani já ne. Ale musíme...vždyť je to zakázaný!
Me neither. But we musn't... it's forbidden, Naomi!
- NAOMI: Já vím. Musím se v létě vdát za Michaela
I know. I – I must marry Michael this summer
- MICHELLE: Musíš se zapojit do toho projektu.
Yeh.. and you have to get into that project.
- NAOMI: Myslím...že potřebujeme tikun.
I think ... we need a tikkun.
- MICHELLE: Tikun? A neříkala si, že je to nebezpečný?
A tikkun?? But you said it's dangerous !
- NAOMI: Nemáme jinou možnost! Nenašla jsem žádný jiný lék...prošla jsem stovky knih a jenom Kabala nabízí způsob zapomnění, napravení, změny samotné podstaty...Naprostochápu, jestli se ti do toho nechce.
But I have no choice! I couldn't find any cure for this by studying... I've gone through tens of books. Only the Kabbalistic literature offers a way of erasing, repairing, changing from within.. I truly understand if you don't want to do it...
- MICHELLE: Víš, že si ten nejbližší génius, co znám? Jasně že do toho jdu s tebou. Obě jsme zhřešily....Našla si tikun pro...pro to, co se nám stalo?

You know, you're the stupidest genius ever?! Of course I'm with you. We both committed a sin .. Have you found a tikkun for what... what happened to us?

NAOMI: Ještě ne. Ale je tu ještě spousta knih k nastudování – i tady v midraše a Ha'ari Hakadosh říká, že...

Not yet. But there are many more books to read- even here- in the midrasha – and Ha'ari Hakadosh says that...

MICHELLE: Každý hřích lze napravit.

There is no sin that cannot be amended with a tikun.

NAOMI: Správně.

Right.

Píseň „Women of valor“

Song „Women of valor“

11. Studovna, šabat

Study room, Shabat

(Svítlí svíčky. Slavnostně oblečené dívky zpívají píseň z předchozího obrazu, šeptají si požehnání, objímají se a zdraví se slovy Šabat šalom)

(Candles are burning. Festive- dressed girl are singing the song Women of valor. They are whisper the blessing- then greet each other with hugs and “Shabat Shalom” blessings.)

DÍVKY: Šabat šalom. Šabat šalom. Šabat šalom Dvori!

Shabbat Shalom ! Shabbat Shalom. Shabbat Shalom Dvori !

DVORI: Šabat šalom, děvčata. Čtyři vešli do sadu – kdo si pamatuje tuhle midrašu? No tak - o čtyřech Moudrých, co se zabývali Kabalou. Jeden...

Shabbat Shalom girls! “Four men want into the orchard” –who remembers that Midrash? Come on... about four Great Sages who practiced Kabbalah – mysticism. One

AVIGAIL: Jeden zemřel, druhý přišel o rozum, třetí se stal kacířem.

One died ! The second went mad ! The third became a heretic.

DVORI: Správně. Jen Rabi Akiva...

Right . And only Rabbi Akivah

DÍVKY: Vešel v míru a vrátil se v míru.

Entered safely and left safely !

DVORI: Správně. Výborně. Esti, přines mi ty knihy.

Right . Well done. Bracha bring me the books .

(Esti podá Dvori 3 knihy)

(Esti give Dvori 3 books)

DVORI: Našla jsem tento týden v Midraše. Knihy o kabalistickém Tikunu, na některých místech označené a zvýrazněné. Není nutné zmiňovat, že tyto knihy nejsou náplní vašeho studia. Někdo si je zatrhal – pojďme se podívat, na kterých místech: „Tikun pro toho, kdo dychtí po ženě bližního svého“ „tikun porušení závazku ženy“. To není k smíchu. Všichni jsme byli svědkem toho, jak před necelým rokem a půl, kvůli praktické kabale zemřel předseda vlády!

This week I found in the midrasha. Kabbalistic Tikkun books marked and highlighted in specific places. Needless to say, these books are not in your curriculum... Someone’s marked them –let’s see what she marked (opens) “Tikkun for he who covets his neighbor’s wife” (changes page) “Circumcision Tikkun for women” (girls chuckle) It’s not funny! We all witnessed how just over a year ago our Prime minister was killed by Practical Kabbalah.

SHEINA: Kdo rabanit? Copak nebyl zavražděn?

Who , Rabin? Wasn’t he assassinated ?

DVORI: Ano, Sheino. Byl zavražděn. Potom, co na něj sto rabínů uvalilo kabalistickou kletbu Pulsa di-nura. Praktická kabala je mocným nástrojem a ve špatných rukou se může stát ničivou zbraní. Kdokoli, kdo si myslí, že se něčím takovým může zabývat – ten tu nemá co dělat... Chce mi tady některá z vás něco říct? Dobrá. Je tu jedna studentka, o které náhodou vím, že jí kabalistický tikun zajímá. Už jsme o tom na začátku roku hovořili, že, Michelle?

Yes, Sheine, he was assassinated. After 100 Rabbi's declared him a prosecutor and cursed him with the Kabbalic death curse "Pulsa De Nura". Kabballah is a powerful tool that, used uncorrectly, can become a destructive weapon. Whoever seems to think she can use Kabballah – simply does not belong here. Is there anyone who wants to come forward ? . Very well- there's one student that I happen to know is interested in Kabbalistic tikkun as she spoke to me about it at the beginning of the year.. right, Michelle?

NAOMI: Za ty knihy jsem zodpovědná já, Dvori.

I'm responsible for the books, Dvori.

DVORI: Ty, Naomi?

You, Naomi?

NAOMI: Nevidím nic špatného na použití knížek, které jsou volně k dispozici ve studovně.

I saw nothing wrong in using books that you keep here in the study hall.

DVORI: Použití? Není nic špatného na tom si je přečíst, máš-li na mysli tohle.

Using ? There's nothing wrong with reading them, if that's what you mean.

NAOMI: Ale to nejsou knihy ke čtení. Jsou to průvodci, instrukce, které mají lidem pomoci k očistě od-

But they aren't reading books- they are guides, instruction manuals, they're meant to help people cleanse themselves from -

DVORI: Naomi. Ty jsi rozumná dívka – můžeš být doktorka poté, co si přečteš pár učebnic medicíny? Právnička, když si přečteš právní spisy? Kdo si vzpomene na kritéria, která naši Moudří stanovili pro studium mystické Kabaly?

Naomi! You're a bright girl - if you read medical books, can you be a doctor? If you read law books – can you practice law? Who remembers the criteria our sages laid out for the study of mystical Kabballah?

AVIGAIL: Muži musí být přes čtyřicet, musí být ženatý a mít nejméně dvě děti.

To be over 40, married and the father of at least two.

NAOMI: To je pro muže – pro ženy žádná pravidla psaná nejsou.

That's for men - For women there are no written rules.

- DVORI: Já začala studovat tyto texty teprve před dvěma roky... pouze studovat! Nejsm tak arogantní, abych si myslela, že můžu skutečně praktikovat kabalou.
- I began studying these texts two years ago – only studying! I don't have the arrogance to think I can actually practice Kabbalah!**
- NAOMI: Já nic nepraktikuju! Snažila jsem se jenom zkombinovat některé rituály tikunu.
- I'm not practicing anything! I was just trying to combine a tikkun ritual.**
- DVORI: Sestavit tikun? Snažíš se srovnat s Ha' arim Hakadoshem?
- Create a Tikkun? Are you comparing yourself to the level of Ha'ari Hakadosh??**
- NAOMI: Ne!
- No!**
- DVORI: V mojí midraše se snažíme měnit věci pomocí urovnání své cesty – ne praktikováním mystiky. Modlíme se, studujeme, odříkáváme požehnání a jsme k sobě laskavé....
- In my Midrasha – we change things by mending our ways –not by practicing mysticism. We pray, we study, we make blessings, we show kindness one unto the other...**
- NAOMI: Já v tom nevidím rozpor.
- I see no contradiction between the two.**
- DVORI: Dívky, smíte jít na šabatovou večeři – Naomi! Počkej na mě prosím. Má v tom prsty Michelle, mám pravdu? To ona tě poprosila, abys jí provedla, vytvořila tikun? I mě prosila. Poslyš, Michelle umí člověka snadno splést, má takovou pokušitelskou povahu, chudák. Víš vůbec, proč jí sem otec poslal?
- Girls, you may go to Shabbat dinner now . Naomi- you wait for me please. It's Michelle right? She asked you to 'combine' a tikkun for her ? (No reply) She asked me, too. Look Michelle can be very misleading –she has a seductive character, poor thing. Do you know why her father sent her here?**
- NAOMI: Ano.
- Yes.**
- DVORI: V celé Francii se nenašla jediná ortodoxní škola, která by ji přijala potom, co se stalo.
- There wasn't a single orthodox school in France that was willing to take her, after what happened .**
- NAOMI: Protože ji ocejchovali! Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde! Vy jste taky utekla z Bnej Brak, protože vás po rozvodu nazvali „šílenou Dvori“.
- Because of slander ! Give a dog a bad name and hang him! You also ran away from B'nei Berack because they called you "Crazy Dvori" after the divorce.**

DVORI: Ne... Já nikdy neutekla. Odešla jsem se vztyčenou hlavou. A zaplatila jsem vysokou cenu za to, abych mohla vyšlapat cestu generacím žen jako ty.

No... I never ran away. I walked out and turned my back on them with my chin up, I was willing to pay a heavy price to pave a new path for generations of younger women – like yourself.

NAOMI: Promiňte.

Sorry.

DVORI: Naomi, co se stalo? Vrátila ses z prázdnin jako vítězka, s otcovým podpisem, byla jsem na tebe tak hrdá. To chceš vážně všechno zničit? Nedělej si iluze, že nemáš žádné limity... Naomi, čekala jsem na studentku jako jsi ty celé roky – chtěla jsem ti dnes večer sdělit, že tvá zkouška dopadla skvěle a žeš prošla prvním kolem k mému projektu. Ale jestli budeš pokračovat s praktikováním Kabaly- je mi moc líto, ale končím s tebou.

Naomi what happened? You returned from Passover holiday a real winner – with your father’s signature – I was so proud of you. Do you want to ruin everything now? Don’t delude yourself that you have no limits... [no reply] Naomi, I’ve been waiting for a student like you for years- I was going to tell you tonight that your exam was excellent and that you’ve passed the first stage into the project... But if you continue practicing Kabbalah –I’m sorry (with pain) but I’ll give up on you.

NAOMI: Přestanu.

I’ll stop.

DVORI: Dobře. O Michelle se postarám.

Good. Leave Michelle to me.

NAOMI: Ne! Ne, prosím... to je moje zodpovědnost.

No! No... please – it’s my responsibility

(Vejde Miri)

(Miri enters)

MIRI: Dvori, holky se ptají, jestli na vás mají počkat s Kidušem. (žehnání vínu na začátku šábesové večeře)

Dvori, the girls want to know if we should wait for you for Kiddush? (Kiddush - blessing on the wine at the beginning of the Shabbat meal)

DVORI: Ano, hned tam jdu.

Yes, I’ll be right there.

MIRI: Tebe poslali z nebe, Naomi. Nemáš ani tušení - potřebuju nutně, abys mi taky vymyslela tikun!

You’re a God send Naomi- You have no idea! I need you to combine a tikkun for me too!

NAOMI: Cože?
What?

MIRI: Potřebuju tikun, který ze mě dostane všechno, co se stalo v mámině domě!
Musím tu prázdnotu vyplnit!
The Tikkun I did must have worn off in my Mum's house. I need to fill this void!

NAOMI: Miri, já nedělám žádný tikun.
Miri – I don't "do" tikkunim!

MICHELLE: Můj génus. Úplně jsi jí dostala – nemohla ti nic říct!
My Genius! You totally nailed that argument –she had nothing to say!

NAOMI: Cože?
What?

MIRI: Přesně! Jsi přesně ten typ, o kterém Dvori věčně mluví – ženy, které změni svět!
Exactly ! You're like the women Dvori talks about – pioneers who change the world!

SHEINA: Michelle nám řekla, žes vymyslela tikun na něco, na co tikun neexistuje.
Skvělý! Díky Bohu za ty dary, že tě dal do našeho pokoje.
**Michelle told us you invented a tikkun for something there is no tikkun for!
Awesome! Thank-you God for rewarding us and putting you in our room!**

NAOMI: Poslouchejte – já ne
Listen , I'm not –

MICHELLE: Ale ano! Jsi prostě chytřejší než ona.
You are! You're smarter than her !

SHEINA: Přesně, daly jsme jí dost příležitostí. Poslala mě na 44 schůzek – a nic. To přece nemá logiku. Chci, abys mi udělala tikun...
C'mon –I've given her enough chances – she's arranged 44 dates for me –and nothing! Does that make sense?! I want you to 'combine' me a tikun.

MIRI: Počkat, počkat, já jí řekla první! Naomi, prosím...víš, že bych tě neprosila, kdyby to nebyla otázka života a smrti...
Wait! I asked first! Naomi. Please... you know I'd never ask if it weren't a matter of life and death ...

SHEINA: Pro mě je to taky zásadní! Víte - o Pesachu se mě už tety ani neptaly „co je nového“ , fakt... já nenáviděla, když na mě s tím dotíraly – ale daleko horší je, že teď už se neptají... protože žádná už nevěří, že se kdy vdám... Sama tomu už nevěřím! Naomi, prosím tě.

It's crucial for me too! Y'know- on Pesach, none of my aunts asked me "What's new" ! And-as much as I hate that question, it's much worse when they don't ask it – because it means they don't believe anymore that my pot has a lid... I'm beginning to doubt it myself! Naomi, please...

NAOMI: Já si nemyslím, že to zvládnou.

I don't think I could do it anyway.

MIRI: Podívej se na nás – všechny ti na milión procent věříme!

Look at us – we all have one thousand percent faith in you!

SHEINA: Tvoje pochyby jen dokazují, že jsi na to ta pravá. Jako Mojžíš!

Your doubts in yourself only prove you're the real thing – like Moses!

MIRI: Mohla bys mi požehnat?

Gimme a blessing!

NAOMI: Nechte toho, dost!. Slyšely jste rabanit... žádný tikun nebude! Nejsem na to kvalifikovaná. Je to nebezpečné. Nebudu to dělat. A jestli mi nechcete způsobit ještě další potíže, tak teď běžte na šábesovou večeři.

Stop it ! Stop!! You heard the Rabanit – there will be no Tikun! I'm unqualified. It's dangerous. I'm not doing it. And if you don't want to get me into more trouble –go back to the Shabbat meal now.

MICHELLE: Co se stalo? ... Budeš si muset zvyknout, že máš následovníky...

What happened ? ... You need to get used to having followers

NAOMI: Poslouchej – Michelle.

Listen, Michelle -

MICHELLE: Ted' mě v tom nemůžeš nechat! A co tvůj vlastní tikun? Jak si budeš moct vzít Michaela? Jak budeš moct být rabínkou bez...

You're not backing out on me now ! What about your own Tikun ? How will you marry Michael? How can you be a Rabbi without -?

NAOMI: Michelle! Sklapneš a budeš chvíli poslouchat?!

Michelle ! Will you shut up and listen?

MICHELLE: OK. Co teda?

Ok. What?

NAOMI: Samozřejmě, že tikun uděláme. Ale jen ty a já.

Of course we're going to do the tikun – but only you and I.

MICHELLE: Skvělý.

Ah, great.

NAOMI: Musíme to udělat co nejdřív, Dvori nás bude sledovat.

We need to do it immediately because Dvori will be watching.

MICHELLE: Během Šabatu?

On Shabbat?

NAOMI: Ne, ještě nejsme připravené. Zítra večer. Musíme na hřbitov, kde je hrob Ha' Ari Hakadosh. A jestli se holky budou ptát-

No, we're not ready yet – but tomorrow night. We'll do it at the cemetery by Ha' Ari Hakadosh's grave. And if they ask -

MICHELLE: Tak jsme všechno zrušily.

We cancelled everything.

NAOMI: Přesně tak. *(Michelle jde k jídelně)* Kam jdeš?

Precisely. *(Michelle turns towards the dining room)* where are you going ?

MICHELLE: Najíst se.

Shabbat dinner .

NAOMI: Postíme se. Odted' do zítřejší půlnoci.

We're fasting . From this minute until tomorrow night.

Scéna se mění na hřbitov. Svíčky symbolizují hroby. Proměna je doprovázena písni modlitby tikun.

The stage transfers from Shabbat to the Graveyard. The candles symbolize the graves. The transfer is accompanied by chanting (Choir girls) of the Tikun prayer.

12. Tikun – hřbitov
Tikun – cementery

Zpěv je tišší, ale podbarvuje celý výstup. Je osvětlená zadní část jeviště, která má symbolizovat hřbitov. Fouká silný vítr a kvílí meluzína. Na scénu vejdou Michelle a Naomi. Michelle se skloní a snaží se rozdělat oheň

Night in the old cemetery. The chanting gets softer but continues in the background throughout the scene. A spot deep upstage is lit and represents the cemetery. A strong wind blows and whistles in the night. MICHELLE and NAOMI enter, MICHELLE bends down and tries to light a flame

NAOMI: Jak to šlo s pytle?

How's the sackcloth ?

MICHELLE: Příšerně! A taky umírám žízní.

Awful. And I'm dead thirsty, too.

NAOMI: Mně taky, ale je to dobře. Ha' Ari říká, že jen skrze utrpení se dá zlomit to, co tě v nitru vede k hříchu.

Me too, but that's a good sign . Ha'ari says that only through mortifications is one able to break that thing inside us that causes us to sin.

MICHELLE: Určitě se to smí?

Are you sure it's allowed?

NAOMI: Nevidím tu žádné cedule se zákazem! Potřebujeme oheň. Musíme mít popel a taky je to zdroj...

I didn't see a sign prohibiting it ! We need fire for the ashes and also because fire is both a source-

MICHELLE: Pšt! Slyšelas to?

Shhh! Did you hear that?

NAOMI: Slyšela co?

Hear what?

MICHELLE: Haló? Je to tu fakt děsivý. Jako na každém hřbitově.

Hello? It's so spooky – in a cemetery of all places.

NAOMI: Já nic neslyšela. Skvělý. Pustíme se do toho...

I didn't hear anything. Great! Now we can start.

MICHELLE: Co... co máme dělat?

What.. what do we do?

NAOMI: Přiznání, lítost a budoucí náprava. Jako první je přiznání - myslím, že se každá na chvíli v duchu zamyslíme, co chceme napravit a změnit.

Confession, repentance and future acceptance. As the first stage is confession -I thought we'd each take a few moments to think precisely what we'd like to change...

(Michelle přikývne, zavřou oči a za nimi se objeví stíny. Obě se tiše modlí)

(Michelle nods, they close their eyes. This is when we see a hooded character in the shadows although we do not know who it is. After a few moments of murmuring personal prayers.)

NAOMI: Ted' opakuj po mně... „Oblékám si tento pytel na své tělo“ *(Michelle opakuje)* „abych napravila, co jsem pokazila na svatém světle shůry“ *(Michelle opakuje)* „, Pane náš a Bože našich praotců“ *(opakuje a přidává se sbor dívek)* „kěž mou nápravu shledáš hodnou své pozornosti a s výsledkem jsi spokojen“ *(Michelle opakuje)* „tento pytel oblékám s plným vědomím a nejčistším úmyslem“ *(Michelle opakuje)* „a lituji...“ *(Michelle opakuje, Naomi se začne špatně dýchat)* „...upřímně *(nadechne se)* celým svým *(nadechne se)* srdcem“ *(nadechne se)* „ a znovu se již nedopustím *(nadechne se)* tohoto hříchu *(nadechne se)*... až do konce života- *(Chór dívek chodí dokola, hledí na Naomi, která spadne)*

Now repeat after me :“I hereby wear this sack on my flesh, [Michelle repeats] to mend that which I damaged in the sacred lights of heaven [Michelle repeats] May it be Thy will the Lord our God and God of our forefathers [Michelle repeats and the choir girls join] That this deed be important and meaningful and pleasing in your eyes, [All repeat] May you see I have worn this sack in all honesty and in pure intentions meant for wearing sackcloth and ashes. [all repeat] for I have sinned and I regret fully and genuinely [Naomi starts losing her breath. They repeat] with all my heart [Naomi takes a deep breath and the girls repeat] and I will never again commit this sin [Naomi takes another deep breath as the girls repeat] that has brought me here -[breath] Now and forever [Naomi collapses in a panic attack] -

MICHELLE: Noni! Noni? Co se stalo? Je ti dobře?

Noni! Noni? What happened ? Are you ok?

NAOMI. Michelle... já nelituji toho, co jsme udělaly...

Michelle... I can't regret what we did...

MICHELLE: Mám pokračovat? Můžu pokračovat místo tebe.

I can take it from here. Should I? Here' let me continue

NAOMI: Ne! Já v tom vůbec nechci pokračovat...

No! I don't want to do this at all.

MICHELLE: Co?

What?!

NAOMI: Jak můžu litovat své lásky?

How can I regret my love?

MICHELLE: Naomi nech toho!

Naomi stop it !!

NAOMI: Najednou mi došlo, proč jsem nemohla najít tikun na to, co jsme udělaly

I suddenly realized why I couldn't find a tikun for what we did !

MICHELLE: Naomi, přestaň.

Naomi – stop!

(Tajemná postava v kápi se přiblíží – je to Miri)

(The mysterious hooded character gets closer and can now be seen- it is Miri.)

NAOMI: Protože nemůže existovat tikun na něco, co není zakázané.

Because there is no need for a tikun for something that isn't forbidden!

MICHELLE: Naomi – to není pravda!

Naomi – that's not true !

NAOMI: Je to pravda! Já to hledala – prošla jsem všechny zdroje, mišnu, Talmud, Šulchan aruchu – ale nikde se nepíše, že to je zakázané.

It is! I couldn't find it written anywhere – I looked in all the sources, Mishna, Talmud, Shlchan Aruch- but it doesn't say anywhere that it's forbidden.

MICHELLE: Ale...to není možné! Nedává to smysl...

But...it's impossible! It doesn't make sense...

NAOMI: Je to tak! Židovský zákon zakazuje, aby měl muž s mužem stejný vztah jako se ženou, protože když jde o muže, dochází k takzvanému „prolití semene“ – tak to tam vážně nazývají. Ale ženy nic takového nemají, takže nic nazmar neprolíjí. Takže to není zakázané. Ani žádný prohřešek!

It's a fact! Jewish law forbids a man to lie with another man as he would with a woman, all the commentaries say so – it specifically says “male” because in male-male intercourse there is what is called “wasted semen” but women have no semen – therefore it's not prohibited , and there is no transgression!

MICHELLE: Ale...co...takže... my jsme neudělaly vůbec nic špatného? *(Proběhne Miri)*
Teď jsi to slyšela?

But...what...so...so we didn't do anything wrong? (Miri leaves and her footsteps make a noise) Now did you hear?

NAOMI: Miš. Nikdo tam není... Možná že to, co se nám stalo, je vlastně tikun...zamysli se nad tím...možná nás to mělo uzdravit, ne zničit. Díky lásce k tobě se cítím tak blízko Bohu jako nikdy. *(Obejmou se)*

Mish. There's no one there... Maybe what happened to us was the Tikun itself – think about it ... maybe it was to heal us, not to destroy us... My love for you is the closest to God I have ever felt . (They embrace)

DÍVKY: (zpívají – Žalm 63,2) Má duše po tobě žízní.

the choir girls begin singing. (Psalms)

(Chór dívek sejde dolů, Naomi a Michelle odejdou, po chvíli přichází Miri, následovaná Dvori. Dívky už na scéně nejsou, ale zůstaly po nich knihy a oheň. Od této scény až do konce se scéna rozdělí – jedna polovina bude pracovna Dvori, druhá ložnice dívek. Předěly jsou pomocí světla)

During the song Naomi and Michelle leave . A few seconds after they leave –Miri enters followed by Dvori.

From this scene on (until one before last) the stage is split – one half Dvori's office/ study room (with a library and the table in a different way), whilst the other half the girls bedroom (with only 2 beds visible) . We go from one location to the other with lighting alone.

13 A. Pracovna Dvori
A Dvori's office

DVORI: Sheino, řekni prosím Naomi, že otec tu bude co nevidět.

Sheine, please tell Naomi that her father will be here any minute.

SHEINA: Rabínko Dvori, není způsob, jak je ve škole nechat?

Rabanit Dvori, is there no way to let them stay ?

DVORI: Ne.

No.

SHEINA: Ale vždycky jste říkala, že jsme jako rodina. Nemůžete vyhodit rodinu!

But you always say that we're like family. You can't expel family

DVORI: Máš pravdu, ale jsou tu jisté členky rodiny, které nás všechny svým konáním ohrožily.

True, but right now there are certain members of our family that have put all the rest of us at risk

SHEINA: Jestli vyhodíte je – tak musíte vyhodit i mě! Já jsem taky chtěla, aby mi Naomi udělala tikun a nebyla jsem jediná!

If you expel them you need to expel me as well – I also wanted Naomi to combine a Tikun for me, and I'm not the only one!

Miri odchází. Dvori to pochopí, ale nezareaguje

Miri leaves . Dvori understands but disregards this

DVORI: Je obrovský rozdíl mezi chtít a udělat. Už tu kvůli nim mám tři odhlášené studentky na příští rok.

There's a difference between 'wanting' and 'doing' . I've already had three cancellations for next year because of them.

SHEINA: Vážně? Ale proč?

Really? But how-

DVORI: Proč? – od včerejší noci se tady šíří bleskovou rychlostí drby. Zítra bude celý Safed zaplaven letáky volající po zavření mé midraši.

"HOW"... I don't know but the rumors have been spreading like wildfire since last night . Tomorrow Tzfat will be flooded with posters calling for my midrasha to be shut down.

(Zprava vejdou Hess a Michael, Sheina ho pozná, Michael je z toho rozpačitý)

(Hess and Michael walk in . Sheine immediately recognizes Michael)

SHEINA: Jé... Nojgrešl.

Wow ! Noygershal ..!

DVORI: Dobrý den, rabíne Hessi. Vy musíte být Michael... Já jsem Dvori.
Greetings Rabbi Hess. You must be Michael – I'm Dvori .

HESS: Kde je Naomi?
Where's Naomi ?

DVORI: Právě jsem pro ni poslala.
I've just sent for her

SHEINA: Jo, teď?! Já ji můžu zavolat. Teď. Mám ji zavolat? Já ji zavolám.
What now? I can fetch her now. Should I fetch her? I'll fetch her .

DVORI: Omlouvám se, vážený rabíne. Doufám, že chápete, že vyloučení Naomi bylo jediné řešení.
I'm sorry your honor, I hope you understand that I have no choice but to expel Naomi .

HESS: Rád si své dítě vezmu zpět domů.
We're glad to take the child home.

DVORI: Já ji před několika dny osobně varovala, ať si nezahrává s mystickými praktikami.
I personally warned her a few days ago about meddling with mystical practices.

HESS: Paní Dvori, nemáme o čem mluvit. Díky vám je má dcera zatažená do skandálu, o kterém se už mluví v náboženských kruzích.
Mrs. Dvori we have nothing to talk about. Because of you my daughter is involved in a scandal that the whole Rabbinical world is talking about.

DVORI: Naomi se nenamočila, Naomi ten tikun vedla. To v našich osnovách není.
Naomi wasn't "involved," Rabbi. Naomi was the ringleader. It's not in our curriculum.

HESS: Nemusíte se snažit. O prostředky, které jsem vám sliboval, už jste stejně přišla.
Save you efforts. You've already lost the funding I promised for next year.

DVORI: Jaké překvapení.
Nothing's new.

HESS: Má dcera se doma neučila praktikovat kabalů!
My daughter didn't learn how to practice Kabbalah in my home!

DVORI: Ale dostala od vás všechny prostředky k tomu stát se nezávislou studentkou Talmudu a studovat vše, co ji zajímá.
In your home, you gave her tools to become an an independent Talmudic scholar and study whatever she finds interest in.

HESS: Chcete mi naznačit, že jsem ji neměl učit?
Are you implying that I should never have taught her ?

DVORI: Ani v nejmenším. Naomi jen klopýtla, to je vše. Nemohu ji zde nechat. Ale věřím v ní, a co se týče jejího zapojení do projektu, což je vzdálenější budoucnost... věřím, že bude schopná svou pozici obhájit.
Not at all. Naomi slipped that's all. And I can't let her stay here. But I do believe in her and in regards to the project, which is in the more distant future – I think I will be able to secure her place.

HESS: Nerozumím... o jakém projektu to mluvíte?
I don't follow , What project are you talking about ?

MICHAEL: Projekt žen – rabínek! Mně o tom říkala...
Women Rabbis! She told me about it...

DVORI: Jistě, že vám to říkala. Dal jste jí své požehnání a souhlas, vždyť jste podepsal ty formuláře.
Of course she did. Rabbi you gave her your blessing and consent, You signed the forms.

HESS: Dal jí požehnání? Podepsal jsem formuláře?
Gave my blessing ? What forms??

NAOMI: Já je podepsala.
I signed them...

DVORI: Cože?
What??

HESS: To byl podvod? Falešná záminka? (*K Dvori*) Výslovně jsem vás prosil, abyste dceři pomohla dostat se z krize – z tragédie. Místo toho jste jí použila k propagaci svého podvratného projektu.
By trickery? By fraud ? [to Dvori] I explicitly asked you to help my daughter out of a crisis – a tragedy... instead you used her to promote your subversive projects.

NAOMI: Ne tati – tak to nebylo.
Daddy –it wasn't like that.

HESS: Naomi...Naominko prosím, promiň mi to.
Noami... Naomil'e – I need to ask for your forgiveness

NAOMI: Ne? Co ti mám prominout?
No ! What for ?

HESS: Viděl jsem jen tvoji bolest – a bolest je nekonečná, nemá meze. Bylo mou povinností, jako otce, vymezit ti jasné hranice, vrátit tě na správnou cestu...
I saw only your pain – pain is endless it has no limits. It was my duty, as your father, to draw the line, to bring you back to the right path...

NAOMI: A přesně to si udělal, tati. Opravdu, tím, že si mi dovolil studovat tady.
And that's exactly what you did, Dad. Really - by letting me come here...

HESS: Ne, Naominko. Mluvím o cestě tvé maminky, ať odpočívá v pokoji, kterou ti nechala jako dědictví . Jak naši předkové praví : „Čím si žena zaslouží život na věčnosti“...?
No, Nomileh, I mean the path your mother, may her memory be a blessing, left you as an inheritance. As our forefathers say, “How do women earn their place in the world to come?”

NAOMI: *(nechce to poslouchat)* Přestaň, tati-
(Unable to hear anymore.) Stop, Dad.

HESS: „dovedením svých synů do synagogy a svého manžela ke studiu Tóry“.
“By bringing their sons to synagogue, and sending their husbands to the House of Study.”

NAOMI: Dost! Ty si vážně myslíš, že máma si vysloužila posmrtný život díky tomu, že celý život studuješ? A mým studiem si vysloužila co? Rakovinu?!?
Enough! Do you really think mom got into heaven because you spent all your time studying? And what did she get for my studies? Cancer?

MICHAEL: Naomi!

HESS: Máš sbaleno? Je nevyšší čas odjet.
Are your things ready? It's time to leave .

NAOMI: Já tu chci pokračovat ve studiu.
I want to continue studying.

HESS: Promluvíme si doma. Pojd'me!
We'll talk at home. Let's go.

NAOMI: O čem?
Talk about what ?

HESS: Věř mi - všechno je to pro tvé dobro. Jdeme.
Trust me - it's all in your best interest . Come...

MICHAEL: Máma ti v Jeruzalémě našla práci, můžeš pomáhat ve školce v ulici, kde budeme bydlet.
My mom found you a job as an assistant at the nursery near our future home in Jerusalem.

NAOMI: Cože? Michaeli, ty víš, že si tě vážím, stejně jako tvé matky, ale já nebudu celý den měnit dětem plenky, zblázním se z toho! Tati!

What? Michael, you know I respect you, and your mother, but I won't change diapers all day, I'll go crazy! Daddy...!

HESS: Je to jen dočasně, Naomi. Jen dočasně.

It's just for now, Naomi. Just for now

NAOMI: A jak dlouho je dočasně? Než sama porodím? Má to snad být nějaká přípravka?

How long is 'just for now? Until I get pregnant? Maybe this is just your way of getting me used to the idea!

MICHAEL: Naomi, chápeš vůbec, co jsi provedla? Ne jen mně, ale především svému otci, který ti dal všechno, úplně všechno!

Naomi – do you realize what you've done? Not just to me, but to Dad, who's given you everything !

NAOMI: To je pravda, jenže co mi otec dal, se nedá vzít zpátky. Jakmile člověk ochutná ze stromu vědění, už se nemůže stát znovu nevědoucím.

True, but what my father gave me cannot be taken back ! If tasting from the tree of knowledge, you can't ask me now to un-know.

MICHAEL: Ale ty nevíš všechno, Naomi. Pochybuješ snad, že nám jde o tvé dobro?

But you don't know everything Naomi ! Do you doubt for one second that we have your best interest at mind ?

NAOMI: Jestli si myslíš, že je pro mě nejlepší dělat chůvu, možná bude lepší, když si mě nevezmeš vůbec!

If you think being a nanny is what's best for me, we're better off not getting married.

Ticho.

Silence.

HESS: Vezmi svá slova zpátky. Jestli to neuděláš...nevracej se domů.

Take your words back. If you don't take them back... don't come home.

Hess odchází, aniž se podívá na Naomi, Dvori jde za ním.

Hess leaves without looking back at NAOMI. Dvori leaves after him

14.A: Dívčí pokoj

Girls room

(Miri a Michelle uprostřed hádky. Michelle má v puse cigaretu a balí)

(MIRI and MICHELLE are in the middle of an argument. MICHELLE has a cigarette in her mouth and is packing)

MIRI: Já vím, že si na mě naštvaná, ale já to rabanit musela říct.

I know you're angry, but I had to tell the Rabbanit.

MICHELLE: A taky všem těm ostatním, u kterých si byla – už ve městě není živá duše, která by nevěděla, o tom tikunu. Díky tobě!

And all the others whilst you were at it – there's not a soul in Zfat who hasn't heard about the Tikun thanks to you !

MIRI: Měla bys mi děkovat za to, že jsem nikomu neřekla, proč jste ten tikun dělaly!

You should be thanking me for not telling them why you did the Tikun !

SHEINA: Zmlkly byste laskavě! Už tak je to dost smutný. Dá si někdo krekr?

Will you two just shut up! It's sad enough as it is. Anyone for a cracker?

MICHELLE: Nevděčnej šmejd seš!

An ungrateful stinker- that's what you are!

SHEINA: To bylo ano nebo ne?

Is that a yes or a no?

MIRI: Zoufalé akce vyžadují zoufalá řešení.

Desperate actions require desperate reactions.

SHEINA: Mají jen 39 kalorií...

Only 39 calories per piece...

MIRI: Jednoho dne pochopíš, že jsem zachránila vaše duše, ne vám ublížila.

God be willing, one day you'll realize it was I that was sent to save your souls and not visa versa.

MICHELLE: Vážně? To je ale převápko, že si Bůh vybral jako svou mluvčí pokérovou bývalou feřačku, zrádkyni, která není věřící ani rok!

Yeah? Surprising God appointed a tattooed junky traitor, who's hardly been religious a year, to be His spokesman !

MIRI: Boží cesty jsou nevyzpytatelné.

"God works in mysterious ways"

MICHELE: Ještě pochopím, že práskneš mě, ale proč Naomi? Co ta ti kdy udělala? Ničíš jí život, víš o tom?

**I can understand why you did this to me – but what did Naomi ever do to you?
You ruined her life y’know ?!**

SHEINA: Cože? Naomi nebude rabínkou? Nenastoupí do toho kurzu? Jakože nic z toho nebude?

What – Naomi won’t be a Rabbi? She won’t take the course? Anything?

MIRI: Vždycky je to chyba někoho jinýho, vid’? A co to, co jste udělaly vy dvě?
Zameť si taky jednou před vlastním prahem! Je mi z tebe zle...

**It’s always someone else’s fault, huh? What about what you both did ? Look into
your own soul for once! You make me sick...**

(Odejde)

(Exits)

13 B: Knihovna **Library**

Naomi a Michael sedí vedle sebe, jsou potichu a nehýbají se

NAOMI and MICHAEL are still sitting in silence, unmoving, in the same pose.

MICHAEL: Naomi, já nevím, čím si teď procházíš, ale vidím, že jsi hrozně ovlivněná tou ženskou, co si říká Rabínka. Víš, co provedla svému muži? Vlastnoručně zničila svůj domov, jen kvůli právu odříkat kadiš. Navrhuju, aby sis vzala věci a vrátíme se spolu domů. Pořád mi na tobě záleží natolik, že se přes to přenesu a odpustím ti.

Look, Naomi, I don't know what you're going through, but I know you are very influenced by this woman, who calls herself a Rabbi. Do you know what she did to her husband ? She wrecked her home just for the right to say Kaddish! I suggest you get your stuff, and we go home. I still care enough about you to forgive and forget .

NAOMI: Záleží ti na mně?

You care about me?

MICHAEL: Naomi, od první chvíle, co jsem tě spatřil, jsem věděl, že jsi pro mě ta pravá.

Naomi, from the moment I saw you, I knew...you were the one for me.

NAOMI: Bylo mi dvanáct, když jsi mě poprvé viděl. Jedinou dceru tvého uctívaného rabína. Michaeli, ty budeš rabínem a já mám být chůva?

I was 12 yrs old the first time you saw me. The only daughter of your revered Rabbi. Seriously, Michael – you'll be a Rabbi and I'll be a nursery teacher ?

MICHAEL: Jen dočasně. Naomi, nemůžeš zrušit svatbu po tom, cos mě nechala skoro rok čekat...

It's temporary. (pause) Naomi, you can't just cancel the wedding after keeping me hanging for another year.

NAOMI: „Žena nemůže být provdána proti své vůli“. To je halacha, židovský zákon. Dokud nejsme svoji, nemůžeš mě k ničemu nutit.

“ A woman cannot be married off against her will” That's halocha as long as we're not married no one can force me to do anything

MICHAEL: Chceš svého otce zabít?

Do you want to kill your father ?

NAOMI: Samozřejmě chci pro svého otce to nejlepší, ale taky nechci umřít nemocná a v depresi...

Of course I want the best for my father but I don't want to die of illness and depression...

MICHAEL: Slyšela jsi, co ti otec řekl?

You heard what your father said ?

NAOMI   Slyšela!

I heard !

MICHAEL: Kam chceš jít? Víš, šíří se řeči, že jsi...

Where will you go? You know, there are rumors that you're ...

NAOMI: Co? Že jsem co...

What? That I'm what?

MICHAEL: Že jsi přišla o rozum...potom, co ti zemřela máma. A proto jsi dělala ten tikun.

That you lost your sanity when your mother passed away ... and that's why you did the Tikun...

NAOMI: Možná mají pravdu! Takže vlastně můžeš děkovat Bohu, že si nemusíš brát takovou mešuge...

Maybe they're right ! So you can thank God for saving you from the "meshugene"

MICHAEL: Neřekl jsem, že si to taky myslím, chraň Bůh!

I didn't say that's what I think – God forbid!

NAOMI: Úplně slyším, co si myslíš.

I've heard what you think.

MICHAEL: Děláš chybu, Naomi. Další chybu. Škoda, že mě nechceš poslechnout. Nechápeš, že přicházíš o všechno? O všechno!! Stojí ti to za to?

You're making a mistake, Naomi. Another mistake. I wish you would listen to me. Don't you understand that you're losing everything?

(Odchází)

(Exits)

14 B Pokoj dívek, o něco později

Girls room, a bit later

SHEINA: A nejvíc frustrující je, že zrovna když se mně daří, musí být všichni v tak blbý náladě. Není tu nikdo na pokec, nikdo s kým sdílet....

What's most frustrating is that when finally something good happens to me – everyone's in this black hole. There's no one to talk to, no one to share with ...

MICHELLE: Sdílet co? Co se stalo?

What happened ? What ?

SHEINA: Jaron zavola. Chce druhý rande. To je moje první druhý rande. Neznamená to hned svatbu nebo tak něco, ale...je to dobrý znamení, ne?

Yir'am called . He wants a second date. First time second date... It doesn't mean we'll get married or anything but... it's a good sign, don't you think?

MICHELLE: Hej! No jasně! Jé, Sheino, já z toho mám takovou radost! Až se budeš s pomocí Páně vdávat, přiletím jen kvůli tomu!

Hey ! Of course it is ! Oh, Sheine I'm crazy about you – God willing, for your wedding , I'll fly back specially!

SHEINA: Amen!

Vstoupí Janki

Janki enters

JANKI: Díky Bohu, že jsem tě stihl! Kluci v synagoze říkali, co se stalo, že vás s Naomi vyhodili ze školy a že letíš zpátky do Francie...

Thank God I caught you on time ! The guys at synagogue told me you what happened, and that you and Naomi have been expelled and you've been sent back to France ...

MICHELLE: Ještě ne, taxík je na cestě.

Not yet –the cab's on it's way.

JANKI: Tak to mám štěstí. Zdrhnul jsem z modlitby, abych tě ještě mohl vidět a rozloučit se.

Lucky me. I skipped the last part of the prayer so that I'd see you like a mensch.

SHEINA: Proč mám pocit, že jsem tady navíc?

Why do I have the feeling I'm disturbing you two?

JANKI: Protože jsi obdařena nadprůměrnou inteligencí.

Because you are over-intelligent

SHEINA: Děkuji velice! ... Aha, pardon. Teda ahoj. Vůbec si mě nevšímejte, už tu nejsem...

Thank- you! Oh. Sorry ... I mean bye. Take no notice of me, I'm not here... shhh

JANKI: Chtěl jsem ti taky říct- dobře ty. Jsem si jistý, že cokoli jste udělaly, určitě jste to udělaly z vyšších důvodů... a ne pro nějaký „modlářství“ nebo co to říkají lidi za žvásty....

I wanted to say 'well done'! I'm sure whatever you did was for a holy cause ... and not like the stupid rumors people are spreading about "idolatry".

MICHELLE: Díky. To je od tebe fakt sladký. Vážně.

Thanks. That's so sweet of you. Really.

JANKI: No, v pohodě... Radši bych, kdybys řekla, že je to ode mě impozantní, mužný, oslnivý a nezapomenutelný...ale,„sladký“ taky ujde. Jo a, přinesl jsem ti svoje cédéčko, aby sis občas vzpomněla na Safed. A taky trochu na mě.

Yeh, well... I'd prefer you to have said charming, impressive, manly, unforgettable... but "sweet" will do for now. Oh, and I brought you my album, with kleyzmer music so that you can remember Tzfat. And me a bit.

MICHELLE: Děkuju. To je vážně moc sladký...

Thank you.! You're really, really sweet.

JANKI: A...?

And?

MICHELLE: A impozantní a mužný... velmi mužný.

And impressive, and manly... well, quite manly.

JANKI: Tak to by šlo. Je tam taky letopis.

I'll make do with that. There's also a letroplane in there.

MICHELLE: Letopis?

A what?

JANKI: Dopis, který si smíš přečíst až v letadle.

A letter you're not allowed to read until you're on the plane.

MICHELLE: Proč? Co je v něm?

Why? What's in it?

JANKI: Bomba. Ne. Taková... prosba. Ne. Nabídka.

A bomb. Kidding. Well. Sort of.... A request. No. A proposal.

MICHELLE: Nabídka? Janki... To poslední co chci, je zranit tvoje city, ale....

A proposal?! Look, Yanki...the last thing I want is to hurt your feelings ...

JANKI: Pšš... nic neříkej. Přečti si to v letadle. A dej si načas. Promysli to. Já možná nejsem expert na lásku, ale zato trochu rozumím hudbě a v našich melodiích často nacházím, že co se zdálo špatně, je ve skutečnosti dobře. Šťastnou cestu.

Shh shh...Say no more. Read it on the plane. Take your time. Think about it. I may not be an expert on love but I know a thing or two about music and in our melodies I've often found that what seems wrong is actually right... have a safe journey back.

14 C V pokoji – o něco později

In the room, a bit later

Michelle po odchodu Jankiho otevře a začne číst jeho dopis, hraje tichá hudba. Vchází Naomi s kufrem. Když ji Michelle vidí, okamžitě dopis schová.

Michelle opens the letter, we can hear klezmer music in the background. NAOMI enters, quietly, with her suitcase When she sees Naomi, Michelle hides the letter, quickly.

MICHELLE: Noni! Už jsem se bála, že jsem tě propásla. *(obejmou se)*

Noni! I was afraid I'd missed you. *(They embrace)*

NAOMI: *(Tiše)* Já se za Michaela nevdám.

***(Quietly)* Michael and I aren't getting married.**

MICHELLE: Cože? Cos to řekla? Ty jsi zrušila svatbu?! *(Naomi přikývne)* Proč? Snad ne kvůli mně?

What? What did you say? You cancelled the wedding ?! *(nods)* Why? Not because of me?

NAOMI: Jistě že ne. Nemiluju ho – asi jsem ho nikdy nemilovala. Když jsme se zasnoubili...ani jsem nevěděla, co je to láska. *(Michelle reaguje)* Tebe to znervózňuje?

Of course not! I don't love him – I don't think I ever did. When we got engaged...I didn't know what love was. *(Michelle, reaction)* Does it make you nervous?

MICHELLE: Ne. Ale co s tím projektem? Když se nevdáš...

No. But what about the project? If you're not getting married-

NAOMI: Žádný projekt nebude...Je to legrační, myslela jsem si, že z toho budu zničená, ale...nic necítím. Jestli něco, tak spíš úlevu...najednou jako by mi spadl kámen ze srdce. Přemýšlela jsem... za jak dlouho by ses mohla vrátit?

There is no project. It's funny, I should be devastated but... I don't feel anything. If anything, I feel kind of ....relieved. as if a wight has been lifted off me. I was thinking... in how long could you come back?

MICHELLE: Vrátit? Netuším...proč?

Come back? I don't know... why?

NAOMI: Protože otec si vybral Michaela...takže teď zrovna jsem bezdomovec...

Because my father chose Michael –so at the moment I'm homeless-

MICHELLE: Noni!

NAOMI: Tak mě napadlo najít si malý byt tady v Safedu... Mohla bych dávat soukromé hodiny – a... kdyby ses vrátila, mohly bychom bydlet spolu. Nic by to neznamenalo...

...So I thought I'd rent a place in Zfat, it's cheap here and I could give private lessons – and.. well' if you come back , we could live together . It doesn't mean anything -

MICHELLE: Samozřejmě že ne!

Of course not !

NAOMI: Byly bysme jenom spolubydlící.

Just that we'll just be roommates.

MICHELLE: To proto si zrušila svatbu?

Is this why you called off the wedding?

NAOMI: Ne, ne, vážně ne. Ale jen si představ, jaká by to byla sranda...

No! No, really it isn't. But think what fun it could be.

MICHELLE: To nebude fungovat Noni...Copak nevidíš, že si všechno ničíš...

It won't work- Noni... You're ruining everything for yourself.

NAOMI: Je to přesně naopak...všechno je otevřené. Pro mě je to jako znamení z nebes, dělám správnou věc.

Quite the opposite... everything's open. For me it's like a heavenly sign that this is the right thing to do.

MICHELLE: Jak to? Copak ty nevidíš, že se kolem tebe všechno sype?

How? Can't you see everything's falling apart ?!

NAOMI: Je to jako bych tě z hloubi duše volala...a tys přišla. A je to ten nejkrásnější dar, jaký jsem v životě dostala. No tak, zkusme to... Můžeme i dál chodit s klukama, když budeš chtít. Prostě budeme spolu do té doby, než každá najdeme někoho, koho budeme opravdu milovat.

It's as if I called you from the depth of my soul ... and you came! It's the greatest gift I've ever received. Let's try. Please . We can still date guys if you like. We'll just live together until we both find someone we truly love.

MICHELLE: Jak takhle někoho najdeme?

How can we find someone that way?!

NAOMI: Neboj se. Bude to skvělý, já vím, že bude.

Don't be scared. It'll be perfect – I know it will.

MICHELLE: Je mi líto, Noni...

I'm sorry Noni

NAOMI: Co je ti líto? Co? Ty už mě nemiluješ?

Sorry? For what ?Don't you love me any more?

MICHELLE: Jistě že tě miluju... ale...

Of course I love you ... but...

NAOMI: Ale? Ale co, Michelle? Co je? ... (*Ticho*) No tak, řekni něco. Mluv se mnou! Já z tebe zešílím!

But what? What, Michelle? What is it? [silence] Come on, what is it? Talk to me! You're freaking me out... Michelle !

MICHELLE: Já se chci vdát...

I want to get married...

NAOMI: V pořádku. Přece se nemusíš vdávat teď hned.

O.K. But you don't have to get married now.

MICHELLE: Ale musím. Noni, já vím, že ty to jednou dotáhneš daleko.

I do ! Noni, I know you're going to do great things one day –

NAOMI: Přestaň. Proč to děláš?

Stop it ! Why are you doing this?

MICHELLE: Dělám to pro nás obě, ok?

For both of us, ok?

NAOMI: Ne! Pro mě ne...nedělej to! Dej nám šanci, Miš, měsíc... dva

No! Not for me... Don't do it ! Give us a chance, Mish, a month, two months...

MICHELLE: Nemůžu...já... moc jsem o tom přemýšlela, Noni... já...já nejsem... nejsem taková...

I can't... I...I've thought about it a lot, Noni...and I...I don't...I'm not like that.

NAOMI: Jaká ?

Like what?

MICHELLE: Já prostě... odjakživa jsem chtěla normální rodinu, normální domov.

I just...my whole life, I've wanted a normal home. A normal family.

NAOMI: A já nejsem normální?! CO? To tím chceš říct? Že nejsem normální??

And I'm not normal?! Huh?? Is that what you're trying to say? That I'm not normal?!

MICHELLE: Ne! To jsem neřekla. (*venku zatroubí auto*) To je moje taxi. (*Naomi se na ni nepodívá, Michelle si vezme si kufr. Auto troubí. Michelle pláče*) Noni... já jedu.

No! I didn't say that, Noni.[a car hoots outside] My cab... [Naomi turns her back to her, Michelle gets her suitcase. Another hoot. To her back, in tears] Noni... I'm going.

Naomi se neotočí, Michelle odchází. Pak se Naomi zhroutí. S pláčem se sebere, vezme věci a utíká zpátky ke knihám.

Naomi doesn't turn round to her, Michelle leaves. Only then Naomi falls apart. In tears she collects herself and her bags and goes to her comfort zone – the books

15. Učebna, večer

Study room, evening

Během změny scény bere Naomi víc a víc knih, až usne. Objímá knihy. Dvori vchází na scénu a uklízí.

During the transfer to the Study hall -Naomi takes books and more books until she finally falls asleep hugging them. Dvori walks in and begins tidying the mess.

DVORI: Měla jsem ji vyhodit už před dvěma měsíci. Byly tu jisté znamení, ale já jsem si nikdy nedovedla představit, že to zajde až sem.

I should have let her go two months ago . there were signs but I never imagined it would come to this.

NAOMI: Co?

What?

DVORI: Michelle mi všechno řekla.

Michelle told me everything

NAOMI: Michelle odjela.

Michelle's gone.

DVORI: Já vím. Viděla jsem jí odjíždět. Nežlob se – prosila mě, abych ti pomohla.

I know. I saw her off. Don't be angry – she asked me to help you.

NAOMI: Já nepotřebuju pomoct, díky.

I don't need any help, thanks.

DVORI: Je mi to tak líto, Naomi, chápu to jako své osobní selhání.

I'm so sorry Naomi, I see this as a personal failure.

NAOMI: Jsou věci, které nemůžete předvídat...

It's not something you could have prevented.

DVORI: Nezelehčuj to, Naomi. Naši předkové dali jasně najevo, že tento typ vztahů je zakázaný.

Don't take it lightly, Naomi. Our Sages have made it clear that these relationships are unacceptable.

NAOMI: Ti samý předci, kteří ještě jasněji napsali, že učit ženy Talmud je mnohem větší hřích, než to, co jsme provedly my.

Those same Sages made it clear that teaching women Talmud is a much bigger sin than what we did.

DVORI: Já jsem na tvé straně Naomi...Řeklas Michaelovi, proč rušíš svatbu?

I'm on your side, Naomi... Did you tell Michael why you called off the wedding?

NAOMI: To nebylo kvůli Michelle!
It wasn't because of Michelle!

DVORI: Ne? Ale ten tikun byl. Jsem ráda, že je pryč. Tím to skončilo. Nesmíš dovolit, aby ta událost narušila, kým a čím jsi.
No? But the Tikun was? I'm glad she's gone. It's over. You can't let this affair determine who and what you are.

NAOMI: Já už ani nevím, kdo jsem... Umím si představit, jak bych měla žít, ale nedaří se mi v té představě vidět sebe samotnou.
I don't know who I am anymore. Even when I can picture the life I should have had – I can't find myself in that image anymore.

DVORI: To je v pořádku. Někdy stačí vidět jen další krok.
It's okay. Sometimes it's enough to see just the next step.

NAOMI: Já nevím, jaký je další krok.
I don't know what the next step is.

DVORI: Ze všeho nejdřív – můžeš zůstat u mě, než se všechno uklidní.
First of all you're more than welcome to stay by me until things calm down...

NAOMI: Děkuju.
Thank-you.

DVORI: A - nemůžu říct, jak dlouho to potrvá, ale najdu ti místo, kde budeš moct rozvíjet své znalosti.
And – I can't say how long it'll take – but I'll find a place for you to develop in your studies...

NAOMI: Jak?
How?

DVORI: Zítra zavoláš Michaelovi... sejdeš se s ním. Stanovíte nové datum.
Tomorrow, call Michael, meet him, and set a new date.

NAOMI: Cože? Já si ho nemůžu vzít.
What? I can't marry him!

DVORI: Jistě že můžeš. Vybrala sis ho.
Of course you can. You chose him.

NAOMI: Vybrala si ho jiná Naomi. Já chtěla být jako on. On zas synem mého otce. A otec chtěl syna. Byl to výměnný obchod.
A different Naomi chose him. I wanted it to be him. He wanted to be my father's son. And my father wanted a son! It was a deal.

DVORI: Život občas nebývá špatným obchodem. Je v pořádku udělat občas kompromis, abys dosáhla vyšších cílů.

Sometimes life's not a bad deal. It's okay to compromise in order to achieve a higher goal .

NAOMI: Vy po mně chcete, abych žila ve lži. V bolesti...v hanbě!

You're asking me to live a lie. To live in pain... in shame...

DVORI: Naomi, já ti chci pomoci – a můžu – ale jen pod podmínkou, že se vdáš.

Naomi, I want to help you – and I can – but only if you get married.

NAOMI: Proč??

Why??

DVORI: Protože nemůžu zahodit deset let práce. Nemůžu riskovat, že lidé řeknou – podívejte na tyhle ženy, co chtějí být duchovní vůdkyně...ženy bez rodin, neprovdané.... Perverzní! Dřív nebo později všechno vyjde najevo, když nebudeš vdaná.

Because I can't throw away decades of hard work. I can't take the chance of people saying 'look at the women who want to be spiritual leaders ... women with no families, women that don't care about marriage... perverts! Sooner or later, all this will come out if you don't marry.

NAOMI: To je mi jedno! Nepotřebuju vás! Zvládnou to sama.

I don't care! I don't need you! I'll manage alone.

DVORI: Naomi, jsi teď velmi rozčilená. Vezmi si pár dní na rozmyšlenou...

Naomi- you're very upset now - take a couple of days to think things through.

NAOMI: Na rozmyšlenou? Tady není cesty zpátky! Jednou jste mi řekla, že jsem jako vy, ale to není pravda - já nejsem zbabělec!

To think about what? There's no way back! You once said that I was like you – but it's not true – I'm not a coward !

DVORI: Jsi přesně jako já. Přesně. Kéž by mě někdo podal pomocnou ruku, když jsem byla v tvém věku. Nemusíš si vybírat tu těžší cestu, Naomi, hlavou zed' neprorazíš.

You're exactly like me. Exactly. I wish, when I was your age, someone would have reached out to me... You don't have to learn the hard way , Naomi, you can't break the wall with your head .

NAOMI: Ta zed' už proražená je.

The wall's already broken

Naomi pláče. Dvori ji obejmě a hladí ji po tváři, dokud se Naomi nevymaní a neodchází.

Naomi breaks down. Dvori embraces her, until Naomi disconnects and leaves.

16. Svatba

The wedding

Hraje svatební hudba. Naomi vejde jako nevěsta, pláče. Při jejím příchodu se změní hudba. Zastaví se, otočí se, jako by vycítila Michellinu přítomnost.

Wedding music is heard. As Naomi walks in serenely in her bride dress, tears pouring down her face. As she walks the music changes to something reflecting her inner world. She walks in a straight line- but suddenly turns around as if she can feel the presence of Michelle.

Michelle vejde, má pokrytou hlavu, je vdaná. Stojí za ní Janki. Jde rovnou k Naomi.

Michelle enters, she has a head-covering (married) and Yanki is behind her. Michelle goes right up to Naomi

Michelle: Odpustíš mi?

Do you forgive me?

Naomi: Ne.

No.

Naomi otočí hlavu. Michelle se vrátí k Jankimu, který na ni čeká. Michael vejde zleva. Jde ke své nevěstě a zakryje její usazený obličej neprůhledným závojem. Naomi, se zakrytou tváří, se otočí k hledišti.

Michael walks in from the other side . Michelle goes back to Yanki. Michael puts the completely opaque veil over Naomi's face –making her “Face-less”.

Vejdou ostatní postavy – Hess, Dvori, studentky. Všichni stojí a hledí na dvojici, muži na jedné straně, ženy na druhé. Naomi není vidět. Michael vezme Naomi za ruku.

Now all the others enter. Men on one side –women on the other. We cannot see any part of Naomi as Michael takes her hand.

Konec

The end

